

Kartläggning av ANDTS- indikatorer i Stockholms stad

CAN Rapport 214

**Charlotta Rehnman Wigstad, Björn Trolldal, Tony Nilsson, Mats Ramstedt,
& Erica Sundin**

Förord

Denna rapport syftar till att ge en bild av nuläge och aktuella trender för invånarna i Stockholms stad samt att relatera situationen till övriga kommuner i Stockholms län och riket. Den är i huvudsak beskrivande och har inte ambitionen att analysera orsakerna till skillnader mellan Stockholms stad och övriga riket eller orsaker till de observerade trenderna.

Rapporten är skriven på uppdrag av Socialförvaltningens Kompetenscenter barn och unga i Stockholms stad och har legat till grund för att revidera stadens ANDT-program under 2022, och skapa ett nytt ANDTS-program.

Författare till rapporten är Charlotta Rehnman Wigstad, Björn Trolldal, Tony Nilsson, Mats Ramstedt, och Erica Sundin. Ida Ömalm Ronvall har stått för korrekturläsning.

CAN är ett nationellt kompetenscentrum som tar fram och sprider kunskap om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar. Vi följer konsumtions- och skadeutvecklingen genom undersökningar och forskning. Myndigheter och organisationer använder kunskap från oss som underlag för beslut och insatser. Vi är en del av civilsamhället och i vår styrelse finns representanter för våra medlemsorganisationer. I styrelsen finns även olika myndigheter representerade.

Stockholm, december 2022

Charlotta Rehnman Wigstad
Direktör CAN

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Vuxna.....	5
Dödsfall och vård i befolkningen 15 år och äldre.....	6
Ungdomar	7
Inledning.....	10
Material och metod	11
Vuxnas användning	11
Ungas användning	11
Data avseende vård och dödlighet i befolkningen 15 år och äldre	12
Avgränsningar	12
Resultat	13
Vuxnas användning	13
Ungas användning	32
Beroendeproblematik	58
Vård och dödlighet.....	62
Diskussion	73
Referenser.....	75
Tabellbilaga	76

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN

ISBN: 978-91-7278-347-8 (pdf)

urn:nbn:se:can-2022-12 (pdf)

Sammanfattning

För att ett förebyggande arbete ska vara effektivt på lokal nivå behövs god kunskap om den lokala situationen vad gäller alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS). Detta för att insatser ska kunna planeras, utformas och genomföras inom rätt områden. Socialförvaltningens Kompetenscenter barn och unga i Stockholms stad gav under 2021 i uppdrag till CAN att genomföra en nulägesanalys av utvalda ANDTS indikatorer. Nulägesanalysen ska ligga till grund för stadens ANDT-politiska program som ska revideras under 2022. Vid denna revidering kommer även spel om pengar att inkluderas i programmet.

Föreliggande rapport beskriver nuläge och utveckling under de senaste 10–20 åren i Stockholms stad med avseende på konsumtion och skador av ANDTS.

Syftet med rapporten är att ge en bild av nuläge och aktuella trender för invånarna i Stockholms stad, samt att relatera situationen till övriga kommuner i Stockholms län och riket. I regel presenteras resultaten separat för flickor/kvinnor och pojkar/män i olika åldersgrupper. ANDTS-konsumtionen bland ungdomar redovisas i ett eget avsnitt. Kartläggningen baseras på befintlig ANDTS-statistik.

Rapporten är i huvudsak beskrivande. Den har inte ambitionen att analysera orsakerna till skillnader mellan Stockholms stad och övriga riket eller orsaker till de observerade trenderna.

Nedan sammanfattas rapportens huvudsakliga resultat uppdelat på alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel om pengar, misshandel utomhus, beroende samt dödlighet och vård.

Vuxna

Alkoholkonsumtion

- Alkoholkonsumtionen bland både kvinnor och män har minskat mer i Stockholms stad än i både övriga länet och riket som helhet under perioden 2012–2019.
- I Stockholms stad konsumerar dock både kvinnor och män mer alkohol än i både övriga länet och riket. Det gäller alla åldersgrupper.
- Andelen personer som intensivkonsumerar alkohol minst en gång i månaden har ökat i Stockholms stad, både bland kvinnor och män, under perioden 2012–2019. Samtidigt har utvecklingen i både övriga länet och riket varierat.
- Andelen som intensivkonsumerat är större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under hela perioden. Det gäller både kvinnor och män i alla åldersgrupper.
- I Stockholms stad har andelen riskkonsumenter ökat både bland män och kvinnor under perioden. Utvecklingen i övriga länet och riket är inte lika entydig. Andelen riskkonsumenter är större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under hela perioden. Det gäller både kvinnor och män och i alla åldersgrupper (utom män 45–64 år, jämfört med övriga länet).

Narkotikakonsumtion

- Narkotikaanvändning är vanligare i Stockholms stad än i övriga länet och riket.
- Den högre nivån gäller både cannabis och annan narkotika och såväl kvinnor som män.
- Användning av narkotika har ökat i Stockholms stad sedan 2014, men även i övriga länet och i riket.
- Även cannabisanvändning har ökat i Stockholms stad under de senaste 10 åren, liksom i övriga länet och i riket.

Tobakskonsumtion

- Andelen dagligrökare har minskat både bland män och kvinnor, i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket, under perioden 2012–2019.
- I Stockholms stad låg andelen dagligrökare bland kvinnorna på ungefär samma nivå som i såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2019. Samtidigt låg männen i Stockholms stad på en lägre nivå.
- Andelen sporadiska rökare ökade i Stockholms stad och i övriga länet och riket. Stockholms stad har haft en större andel sporadiska rökare under hela perioden. Det gäller både kvinnor och män och i alla åldersgrupper (utom män 45–64 år, jämfört med övriga länet).

- Bland kvinnorna i Stockholms stad ökade den totala rökningen mer än i såväl övriga länet som riket under perioden. Stockholms stad har även haft en större andel totala rökare bland kvinnorna än i såväl övriga länet som riket under hela perioden. Det gäller samtliga åldersgrupper.
- Till skillnad från såväl övriga länet som riket sjönk andelen totala rökare något bland männen i Stockholms stad under perioden. Andelen totala rökare har dock legat på en högre nivå jämfört med såväl övriga länet som riket under hela perioden. Det gäller alla åldersgrupper (utom 45–64 åringarna, jämfört med övriga länet).

Misshandel

- Antal anmälda fall av misshandel utomhus med obekant gärningsperson är generellt sett högre i Stockholms stad än i övriga länet och i riket under åren 2003 till 2020. Från och med år 2012 minskar antalet anmälda fall i princip kontinuerligt år för år i Stockholms stad.
- De relativa skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet respektive riket är under tidsperioden 2003 till 2020 som lägst år 2020.

Beroende

- Andelen som uppfyller kriterierna för alkoholberoende är högre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket.
- Andelen som uppfyller kriterierna för narkotikabrukssyndrom är något högre i Stockholms stad i jämförelse med övriga länet och riket.
- Andelen som uppfyller kriterierna för cigarettberoende är något lägre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket.
- Andelen som klassats som snusberoende är på ungefär samma nivå i Stockholms stad och övriga länet, men något lägre jämfört med riket.

Dödsfall och vård i befolkningen 15 år och äldre

Alkohol

- Antalet alkoholrelaterade dödsfall bland män i Stockholms stad har nästan halverats på 20 år (2001–2020).
- Antalet alkoholrelaterade dödsfall bland kvinnor i Stockholms stad har också minskat sedan 2001, men under de senaste två åren syns en liten uppgång.
- Antalet personer (både män och kvinnor) som vårdats (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) för någon alkoholdiagnos är högre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket.

Narkotika

- Antalet dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar har minskat i Stockholms stad bland både män och kvinnor och är år 2020 på ungefär samma nivå som för riket.
- Sedan 2001 har antalet personer som vårdats (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) med en narkotikadiagnos varit högre i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som med riket. Detta gäller både för män och för kvinnor.

Tobak

- Från år 2015 har det skett en minskning i antalet män som vårdats (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) för lungcancer i Stockholms stad.
- Antalet kvinnor som vårdats för lungcancer ökade i Stockholms stad och i övriga länet fram till 2014, men från 2015 har en minskning skett.
- Det är fler män och kvinnor som vårdas (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) för KOL i Stockholms stad jämfört med övriga länet och i riket. Sedan 2014 har antalet vårdade minskat.

Ungdomar

Alkohol

- Andelen elever som dricker alkohol har generellt sjunkit i Stockholms stad, i övriga länet och i hela riket. Minskningen är dock något större i Stockholms stad.
- Den totala konsumtionen av alkohol bland eleverna sjönk mer i Stockholms stad än i övriga länet och i hela riket. Minskningen i Stockholms stad var mellan 45 och 59 procent under perioden 2012–2021.
- Även berusningsdrickandet minskade bland eleverna i Stockholms stad. I årskurs 9 och bland flickorna på gymnasiets årskurs 2 var minskningarna i de flesta fall i nivå med övriga länet och riket. Bland pojkarna på gymnasiet i Stockholms stad sjönk dock berusningsdrickandet betydligt mer än i övriga länet och riket.

Narkotika

- Utvecklingen av andelen elever i Stockholms stad som under de senaste 12 månaderna använt narkotika varierade under perioden 2012–2021. Under den sista delperioden 2018–2021 var dock andelen större i Stockholms stad än i både övriga länet och riket, utom bland flickorna i årskurs 9.
- Andelen elever som under de senaste 30 dagarna använt narkotika ökade mer bland eleverna i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket, utom bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2.

-
- Andelen elever som under de senaste 30 dagarna använt narkotika var större i Stockholms stad jämfört med både övriga länet och riket under den senaste den sista delperioden 2018–2021 (med undantag för flickorna i årskurs 2, jämfört med övriga länet).

Dopning

- Bland pojkarna i årskurs 9 sjönk användningen av anabola androgena steroider (AAS) generellt under perioden 2012–2021. Under den sista delperioden var andelen som använt AAS lägre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket. Däremot var andelen som använt AAS bland flickorna större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2021.
- Även bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2 sjönk användningen överlag. Under den sista delperioden var dock andelen som använt AAS större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket. Bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 var användningen av AAS mycket liten såväl i Stockholms stad som i övriga länet och riket under hela perioden.

Tobak

- I årskurs 9 sjönk både andelen dagligrökare och sporadiska rökare mer i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket, utom när det gäller den sporadiska rökningen bland pojkarna. Däremot är minskningen i dagligrökandet bland pojkarna betydande.
- Bland eleverna i gymnasiets årskurs 2 sjönk andelen dagligrökare generellt, men minskningen var störst i Stockholms stad. Bland pojkarna i Stockholms stad var minskningen mycket stor. Det sporadiska rökandet ökade bland flickorna men sjönk bland pojkarna i Stockholms stad. Minskningen bland pojkarna var större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket.
- I årskurs 9 ökade både andelen dagligsnusare och sporadiska snusare generellt i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket. Under den sista delperioden 2018–2021 var andelen dagligsnusare och sporadiska snusare bland flickorna i Stockholms stad lägre än i såväl övriga länet som riket. Bland pojkarna i Stockholms stad var andelen dagligsnusare och sporadiska snusare högre under samma period.
- Under åren 2012–2021 ökade andelen dagligsnusare generellt bland flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2. Under samma period ökade även andelen sporadiska snusare bland flickor, men minskade bland pojkar.

Spel om pengar

- Andelen flickor i årskurs 9 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna sjönk i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket under perioden 2012–2021. Andelen flickor som spelat om pengar var lägre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under hela perioden. Denna andel

sjönk även bland pojkarna i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket. I Stockholms stad var dock denna andel större än i övriga länet och riket under den sista delperioden 2018–2021.

- Andelen elever i gymnasiets årskurs 2 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna sjönk generellt under perioden 2012–2021. Bland flickorna i Stockholms stad var minskningen 3,7 procentenheter. Andelen bland pojkarna i Stockholms stad sjönk kraftigt under perioden med 13,5 procentenheter. Under den sista delperioden var denna andel lägre i Stockholms stad än i både övriga länet och riket.

Inledning

Det förebyggande arbetet i Sverige har utvecklats under de senaste åren, inte minst på det lokala planet. Många kommuner arbetar i dag mer långsiktigt med effektiva metoder, samtidigt som strukturer och organisationer har förbättrats. För att ett lokalt förebyggande arbete ska vara effektivt behövs god kunskap om den lokala situationen vad gäller alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS). Detta för att insatser ska kunna planeras, utformas och genomföras inom rätt områden och på rätt sätt.

Stockholms stads ANDT-program för perioden 2018–2021 kommer att revideras under 2022. Vid denna revidering kommer även spel om pengar att inkluderas i programmet. För att få en tydlig bild av ANDTS-situationen i Stockholms stad att utgå ifrån, vid prioriteringar och inriktningsmål i programmet, har Kompetenscenter barn och unga vid Socialförvaltningen gett uppdrag åt CAN att genomföra en kartläggning av utvalda ANDTS-indikatorer i Stockholms stad 2021.

CAN har som en av sina huvuduppgifter att genomföra kartläggningar på området. Detta görs på många olika sätt. CAN genomför årligen återkommande nationella undersökningar bland skolelever och följer alkohol- och tobakskonsumtionen bland vuxna, för att nämna två exempel. Genom kartläggningar av kommuner och län har CAN blivit varse om att det ofta finns en mängd data insamlade, men att dessa data många gånger är underutnyttjade eller till och med outnyttjade.

I denna rapport redovisas nuläge och utveckling av befintlig ANDTS-statistik avseende konsumtion och skador. Indikatorerna redovisas i syfte att få en mer komplett bild av problemens omfattning och utveckling. Rapporten har fokus på att beskriva utveckling och omfattning, inte på att undersöka orsakerna bakom skillnader och förändringar.

Material och metod

En rad olika datakällor har använts i sammanställningen i syfte att ge en så bred bild som möjligt av den aktuella utvecklingen av ANDTS bland ungdomar och vuxna i Stockholms stad. Målsättningen har varit att presentera så aktuella data som möjligt vilket i praktiken ofta har inneburit fram till och med 2020. I vissa fall har det dock varit möjligt att redovisa data från 2021, men i andra fall har det endast gått att få fram uppgifter till och med 2019.

Vuxnas användning

De uppgifter som används för att beskriva användningen av alkohol, narkotika, dopning och tobak samt invånarnas spelvanor är hämtade från Monitormätningarna och undersökningen Vanor och konsekvenser. I denna rapport kommer vuxnas användning av alkohol, narkotika och tobak att redovisas.

Monitormätningarna är en representativ undersökning om alkohol- och tobaksvanor som genomförs av CAN. Huvudsyftet med Monitormätningarna är att följa den nationella konsumtionsutvecklingen av alkohol och tobak varje år. Under ett år medverkar drygt 18 000 personer i åldrarna 17–84 år. Här redovisas uppgifter för Stockholms stad, övriga länet och hela riket. När uppgifterna gäller användningen totalt och uppdelat på kvinnor och män studeras utvecklingen under tre perioder åren 2012–2019 för att det statistiska underlaget ska vara tillräckligt stort. Dessa perioder är 2012–2014, 2015–2017 och 2018–2019. När materialet är uppdelat på olika åldersgrupper används uppgifter för hela den studerade perioden 2012–2019. År 2020 används inte i den här redovisningen. Det beror på att det genomfördes en större metodförändring vid årsskiftet 2019/2020 vilket innebär att år 2020 inte är helt jämförbart med övriga år. För mer information om Monitormätningarna se Guttormsson (2021) samt Trolldal & Åström (2021).

Ungas användning

De uppgifter som redovisas angående skolelevers ANDTS-användning är hämtade från CAN:s nationella skolundersökning som genomförs varje år. Undersökningen baseras på ett nationellt representativt urval av elever i årskurs 9 och gymnasiet år 2. Eleverna besvarar enkätfrågorna under lektionstid i klassrumsmiljö. För att få ett tillräckligt statistiskt underlag studeras uppgifterna från den här undersökningen under tre perioder mellan åren 2012 och 2021. Dessa perioder är 2012–2014, 2015–2017 och 2018–2021. Uppgifterna för Stockholms stad jämförs med övriga länet och hela riket. För mer information om hur CAN:s skolundersökning genomförs, se Gripe (2013) och Guttormsson (2020).

Data avseende vård och dödlighet i befolkningen 15 år och äldre

Vård- och dödlighetsdata som redovisas i denna rapport har beställts från Socialstyrelsens Patient- samt Dödsorsaksregister. För att underlätta jämförelser mellan Stockholms stad, övriga länet och riket är uppgifterna åldersstandardiserade och uttrycks som antal per 100 000 invånare 15 år och äldre. Samtliga uppgifter redovisas årsvis för perioden 2001–2020. Vårddata avser specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget för att få en övergripande bild av antal vårdade. Dock är det viktigt att ha i åtanke att bland annat succesivt ökade täckningsgrader inom den specialiserade öppenvården kan ha betydelse för tenderna/nivåerna över tid och speciellt när tidiga år/perioder i tidserierna jämförs med sena år/perioder i tidsserierna. För mer information om Socialstyrelsens Patient- och Dödsorsaksregister se Socialstyrelsen (2002a, 2002b)

Avgränsningar

Data över vuxnas användning av anabola androgena steroider (AAS) har inte kunnat redovisas i denna rapport. Detta på grund av att andelen som använt AAS är så låg i befolkningsundersökningen Vanor och konsekvenser att det inte går att dela upp data på Stockholms stad, Stockholms län och riket.

Spel om pengar och spelberoende bland vuxna har inte heller kunnat inkluderas i rapporten då dessa siffror från undersökningen Vanor och konsekvenser (som endast finns för år 2021) inte är publicerade vid denna redovisning.

Uppgifter från Stockholmsenkäten har inte inkluderats i denna redovisning då denna till skillnad från CAN:s nationella skolundersökning, inte omfattar alla de efterfrågade variablerna. Att använda data från Stockholmsenkäten något senare år bedömdes inte som aktuellt.

Resultat

Vuxnas användning

I detta avsnitt presenteras uppgifter om konsumtionen av alkohol, narkotika, dopning och tobak i Stockholms stad i relation till övriga kommuner i Stockholms län och riket. Både skillnader i hur mycket som konsumeras och i konsumtionens utveckling under de senaste tio åren tas upp. Underlaget till figurerna som presenteras återfinns i tabellbilagan och hänvisas till som tabell A, B osv.

Alkohol

Total alkoholkonsumtion

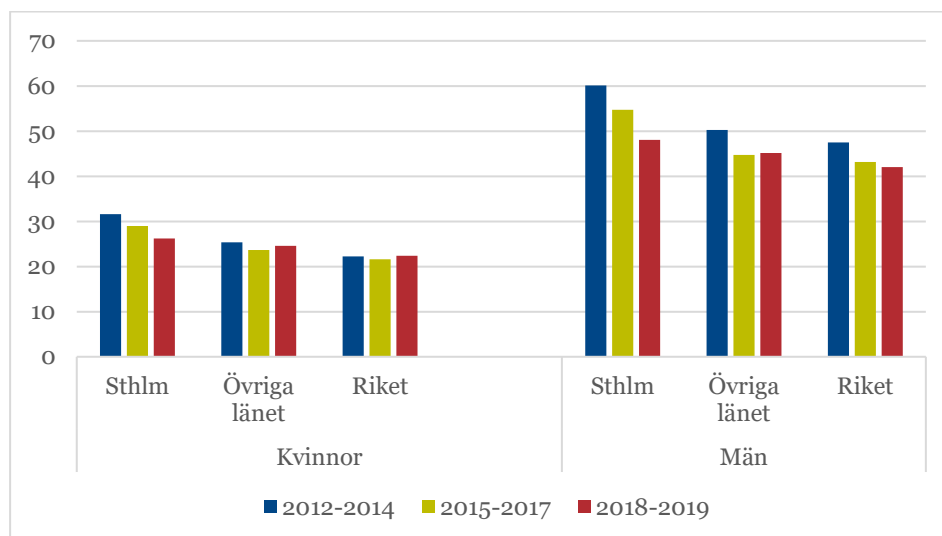
Det mått på den totala alkoholkonsumtionen som används här är självrapporterade uppgifter om konsumtionen av olika drycker under de senaste 30 dagarna i åldersgruppen 17–84 år. Dessa volymer har därefter räknats om till centiliter ren alkohol, det vill säga till centiliter 100 procent alkohol.

Både kvinnor och män i Stockholms stad dricker mer alkohol än vad de gör i övriga länet och i hela riket, se figur 1 (och tabell A). Konsumtionen bland kvinnorna i Stockholms stad har dock minskat under perioden 2012–2019. Under åren 2018–2019 var konsumtionen i Stockholms stad 5,3 cl lägre än under de första tre åren. I övriga länet har konsumtionen minskat med 0,8 cl men i hela riket var den i stort sett oförändrad.

Därmed har konsumtionsskillnaderna mellan kvinnorna i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket minskat. Under åren 2012–2014 drack kvinnorna i Stockholms stad 6,2 cl mer än övriga länet och 9,3 cl mer än i riket. Under åren 2018–2019 hade dessa skillnader minskat till +1,6 cl och +3,8 cl.

Bland männen har konsumtionen minskat i Stockholms stad, övriga länet och i riket under perioden 2012–2019. Minskningen är större i Stockholms stad. Där minskade konsumtionen med 12,0 cl, i övriga länet med 5,1 cl och i riket med 5,4 cl.

Skillnaderna mellan Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket har minskat även bland männen. Under åren 2012–2014 drack männen i Stockholms stad 9,8 cl mer än övriga länet och 12,6 cl mer än i riket. Under åren 2018–2019 hade dessa skillnader minskat till +2,9 cl och +6,0 cl.

Figur 1. Den genomsnittliga totala konsumtionen av alkohol under de senaste 30 dagarna, i centiliter ren alkohol bland kvinnor och män, 17–84 år, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på tre tidsperioder.

Total alkoholkonsumtion i olika åldersgrupper

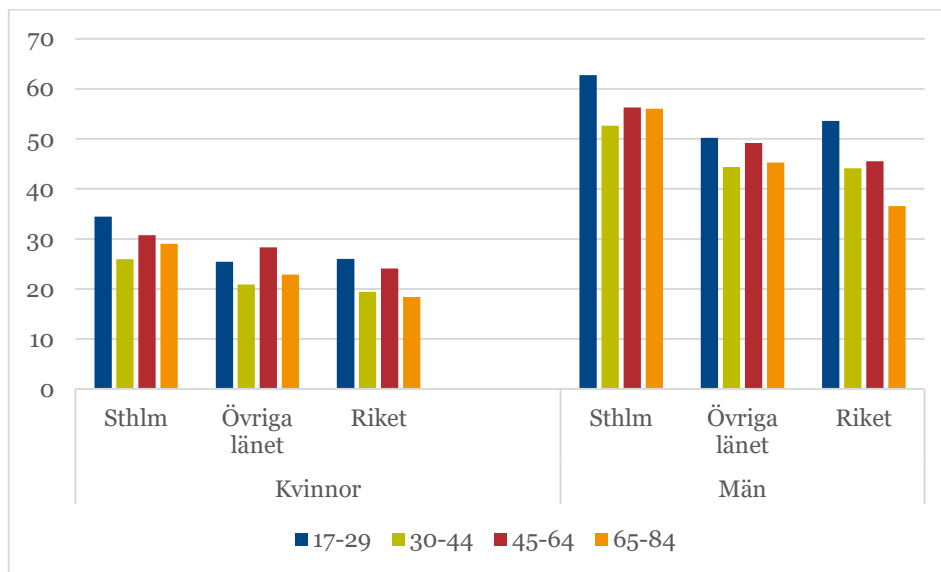
Generellt sett dricker kvinnorna mindre alkohol än männen i samtliga åldersgrupper, i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket under perioden 2012–2019, se figur 2 (och tabell B).

Befolkningen i Stockholms stad dricker mer alkohol i alla åldersgrupper jämfört med övriga länet och i riket. Jämfört med övriga länet är skillnaden bland kvinnorna störst i den yngsta åldersgruppen, med en skillnad på +9,0 cl. Den minsta skillnaden återfinns i åldersgruppen 45–64 år med +2,4 cl.

Jämfört med hela riket är däremot skillnaden bland kvinnorna störst i den äldsta åldersgruppen där skillnaden är +10,6 cl, följt av den yngsta åldersgruppen där skillnaden är +8,5 cl. I åldersgrupperna 30–44 år och 45–64 år är skillnaderna mellan Stockholms stad och riket +6,5 cl respektive +6,6 cl.

Även bland männen är skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet störst i den yngsta åldersgruppen med +12,5 cl, följt av den äldsta åldersgruppen med +10,7 cl. Den minsta skillnaden finns i åldersgruppen 45–64 år med 7,1 cl.

Jämfört med hela riket är skillnaden störst i den äldsta åldersgruppen med +19,4 cl, följt av gruppen 45–64 år med +10,8 cl. Den minsta skillnaden återfinns i åldersgruppen 30–44 år med +8,5 cl.

Figur 2. Den genomsnittliga totala konsumtionen av alkohol under de senaste 30 dagarna, i centiliter ren alkohol bland kvinnor och män, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Berusningsdrickande (Intensivkonsumtion)

Intensivkonsumtion är ett mått som används för att beräkna i vilken utsträckning personer konsumerar större mängder alkohol vid ett och samma tillfälle under de senaste 30 dagarna. Syftet är att fånga upp omfattningen av berusningsdrickande. Den mängd alkohol som en person ska ha konsumerat vid ett sådant tillfälle motsvarar ungefär en flaska vin eller 2 liter starköl. Här redovisas den genomsnittliga andelen personer som har intensivkonsumerat under de senaste 30 dagarna.

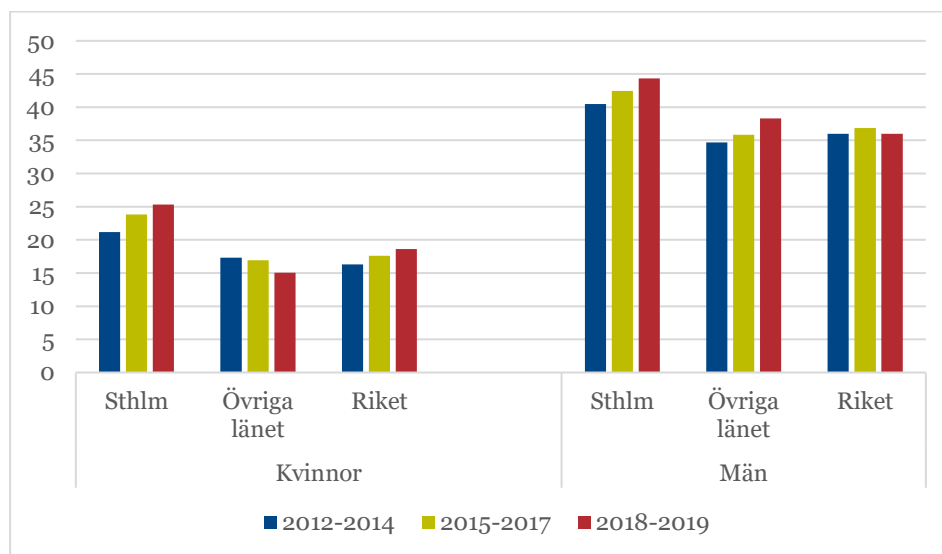
Andelen kvinnor och män som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna var högre i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket under hela perioden 2012–2019. Andelen kvinnor och män som gjort det ökade i Stockholms stad under perioden, samtidigt som utvecklingen i övriga länet och riket varierade, se figur 3 (och tabell C).

Bland kvinnorna i Stockholms stad ökade andelen som intensivkonsumerat med 4,2 procentenheter under perioden. I övriga länet minskade andelen med 2,3 procentenheter samtidigt som andelen i riket ökade med lika mycket.

Detta medförde att skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket ökade. Under åren 2012–2014 var skillnaden +3,9 procentenheter jämfört med övriga länet och +4,9 enheter jämfört med hela riket. Under åren 2018–2019 hade dessa skillnader ökat till +10,3 och +6,7 procentenheter.

Bland männen i Stockholms stad ökade andelen som intensivkonsumerat med 3,9 procentenheter under perioden. I övriga länet var ökningen 3,6 procentenheter, samtidigt som andelen i riket var oförändrad.

Figur 3. Den genomsnittliga andelen personer som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, 17–84 år, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på tre tidsperioder.

Detta innebär att skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet ökade något. Under åren 2012–2014 var skillnaden +5,8 procentenheter och i slutet av perioden var den +6,0 enheter. Skillnaden gentemot hela riket ökade dock mer, från +4,5 till +8,4 procentenheter.

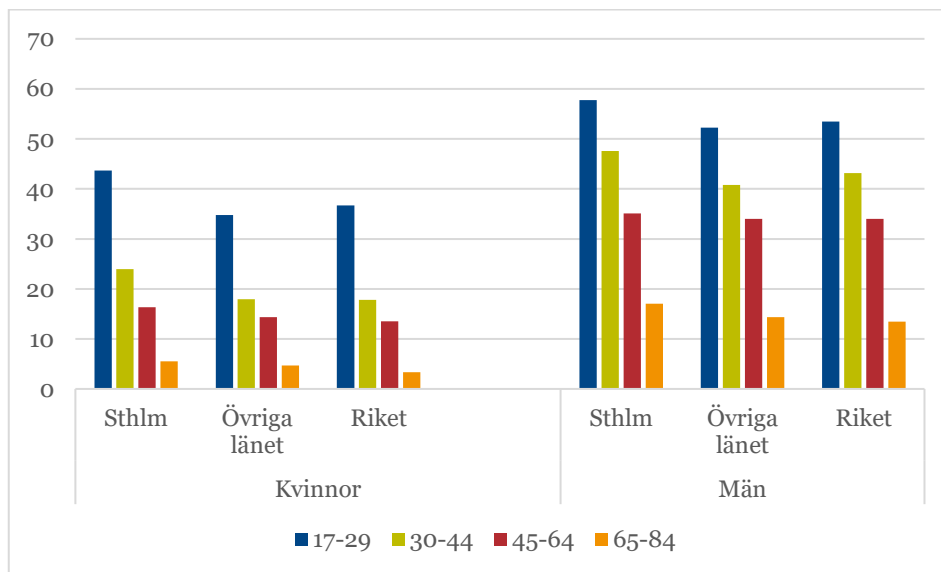
Berusningsdrickande (intensivkonsumtion) i olika åldersgrupper

Berusningsdrickande är störst i den yngsta åldersgruppen och minskar därefter successivt med stigande ålder. Det gäller både kvinnor och män, se figur 4 (och tabell D).

Andelen personer som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna är större i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket. Det gäller i samtliga åldersgrupper och både bland kvinnor och män.

Bland kvinnorna är skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet störst i den yngsta åldersgruppen med +8,9 procentenheter. Skillnaden minskar med stigande ålder, mätt i procentenheter. I den äldsta åldersgruppen är skillnaden +0,9 enheter. Jämfört med hela riket är skillnaden störst i den yngsta åldersgruppen med +7,0 procentenheter. I den äldsta åldersgruppen är skillnaden +2,2 enheter.

Även bland männen varierar skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket i de olika åldersgrupperna. Jämfört med övriga länet är skillnaden störst i åldersgruppen 30–44 år, med +6,8 procentenheter, och minst i gruppen 45–64 år med +1,1 enheter. Även i jämförelse med riket är skillnaden störst i gruppen 30–44 år och minst i gruppen 45–64 år, med +4,4 procentenheter respektive +1,1 enheter.

Figur 4. Den genomsnittliga andelen personer som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Risikkonsumtion

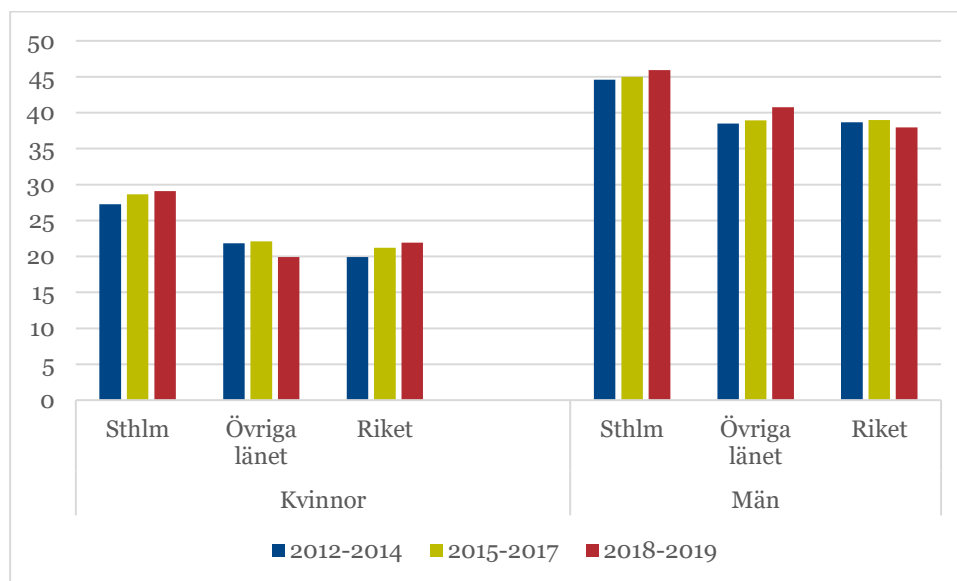
Risikkonsumtion är ett mått på en konsumtion av alkohol som kan innebära en risk för att bland annat utveckla ett skadligt bruk eller beroende. Måttet inkluderar både respondenter som konsumerat en hög genomsnittlig alkoholmängd under de senaste 30 dagarna, eller intensivkonsumerat alkohol vid något tillfälle under samma period.

Gränserna för hög genomsnittlig konsumtion motsvarande minst 14 standardglas i veckan för män och 9 för kvinnor. Det motsvarar 1,6 respektive 1,1 liter vin i veckan (detta innebär att 1 standardglas innehåller 1,5 cl ren alkohol).

Andelen kvinnor och män som har haft en risikkonsumtion är större i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som hela riket under hela perioden 2012–2019. Dessutom har dessa andelar ökat i Stockholms stad under den studerade perioden. Förändringen i övriga länet och i riket varierar, se figur 5 (och tabell E).

Bland kvinnorna i Stockholms stad ökade andelen som hade en risikkonsumtion med 1,8 procentenheter under perioden. I övriga länet minskade andelen med 1,9 procentenheter samtidigt som andelen i riket ökade med 2,0 enheter.

Denna utveckling innebar att skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet ökade från +5,4 procentenheter under de första tre åren till +9,2 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket var dock ungefär densamma, från +7,3 till +7,2 procentenheter.

Figur 5. Den genomsnittliga andelen personer som har haft en riskkonsumtion av alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, 17–84 år, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på tre tidsperioder.

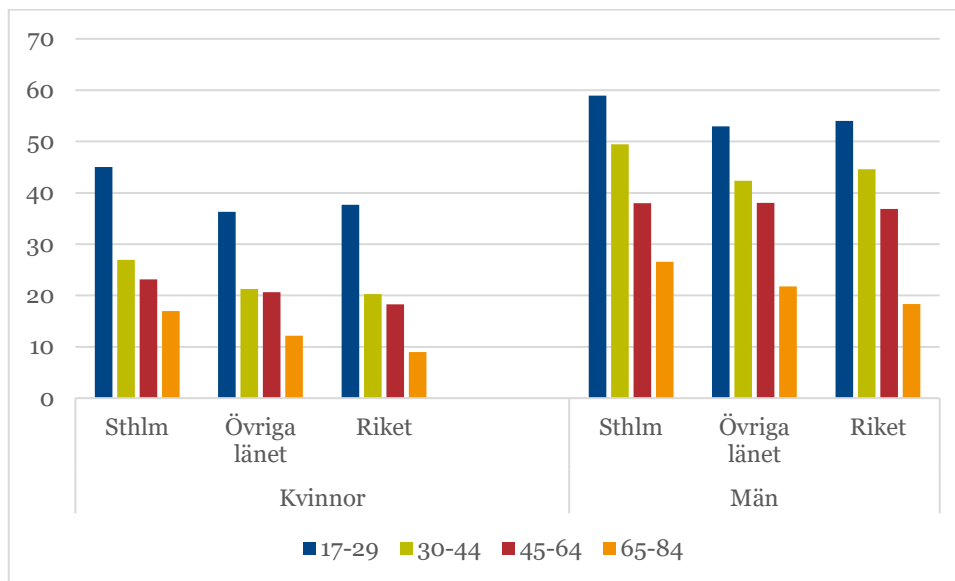
Bland männen i Stockholms stad ökade andelen med riskkonsumtion med 1,4 procentenheter under perioden. I övriga länet var ökningen 2,3 procentenheter samtidigt som det skedde en minskning i riket med 0,7 enheter.

Detta medförde att skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet minskade från 6,1 procentenheter under de första tre åren till 5,2 enheter under åren 2018–2019. Däremot ökade skillnaden gentemot hela riket, från 5,9 till 8,0 procentenheter.

Riskkonsumtion i olika åldersgrupper

Även andelen personer med riskkonsumtion är störst i den yngsta åldersgruppen för att minska med stigande ålder. Dessutom har kvinnorna lägre andel riskkonsumenter än männen i samtliga åldersgrupper, se figur 6 (och tabell F).

Bland kvinnorna är skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet störst i den yngsta åldersgruppen med +8,8 procentenheter. Skillnaden är minst i åldersgruppen 45–64 år med +2,5 enheter. Jämfört med hela riket är skillnaden störst i den äldsta åldersgruppen med +8,0 procentenheter. Minst skillnad är det i gruppen 45–64 år med +4,9 enheter.

Figur 6. Den genomsnittliga andelen personer med riskkonsumtion av alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Bland männen är skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet störst i gruppen 30–44 år med +7,1 procentenheter. Minst är skillnaden i gruppen 45–64 år där Stockholms stad till och med har en andel som är 0,1 procentenheter lägre. I jämförelse med riket är skillnaden störst i den äldsta åldersgruppen med +8,2 procentenheter och minst i gruppen 45–64 år med +1,1 enheter.

Narkotika

Uppgifter om narkotikaanvändning i befolkningen har hämtats från Folkhälsomyndighetens befolkningsundersökning Hälsa på lika villkor (HLV). I redovisningen jämförs användningen under de senaste 12 månaderna i Stockholms stad med Stockholms län (exklusive Stockholms stad) och med riket. Uppgifterna gäller cannabis, annan narkotika (tex. amfetamin, kokain, heroin, ecstasy eller LSD) samt en total narkotikaanvändning som inkluderar samtliga preparat. Redovisningen görs för befolkningen 16–84 år totalt och uppdelat på kvinnor och män. Cannabisanvändning presenteras för tre perioder: 2012–2014, 2015–2016 samt för 2018–2021. Användning av ”annan narkotika” och narkotika presenteras endast för 2014, 2015–2016 och för 2018–2021.

Användning av cannabis

Under perioden 2018–2021 var andelen som använt cannabis under de senaste 12 månaderna högre i Stockholms stad (5,8%) jämfört med i övriga länet (3,1%) och riket (2,8%) (tabell 1). Det har skett en ökning i andelen användare sedan 2012–2014 i Stockholms stad (+1,4 procentenheter), medan motsvarande ökning i övriga länet och riket var 0,5 procentenheter. De mer aktuella

förändringarna mellan 2015–2016 och 2018–2021 är mindre och visar en tendens till minskad användning i Stockholms stad och en ökad användning i övriga länet och riket.

Bland både kvinnor och män framkommer ett liknande mönster med fler användare av cannabis i Stockholms stad jämfört med i övriga länet och i riket. Andelen användare har ökat bland både kvinnor och män i Stockholms stad sedan 2012–2014, liksom i övriga länet och i riket. Mellan 2015–2016 och 2018–2021 sker en nedgång bland kvinnor i Stockholms stad medan ingen nedgång noteras för män.

Användning av annan narkotika

I tabell 2 framkommer det att under perioden 2018–2021 var andelen som använt ”annan narkotika” under de senaste 12 månaderna högre i Stockholms stad (3,1%) jämfört med i övriga länet (1,4%) och i riket (1,3%). Det har skett en ökning sedan 2014 och användningen i Stockholms stad har blivit 1,2 procentenheter högre. Motsvarande ökning i övriga länet och riket var 0,4 respektive 0,5 procentenheter. En tendens till ökad användning sedan 2015–2016 noteras också i samtliga områden.

I Stockholms stad är andelen användare av övrig narkotika högre bland både kvinnor och män än i övriga länet och riket. Däremot har det inte skett någon tydlig ökning bland kvinnor i Stockholms stad, utan en uppgång syns i huvudsak bara bland män.

Narkotika totalt

Under perioden 2018–2021 var andelen som använt någon narkotika under de senaste 12 månaderna 7,1% i Stockholms stad, vilket var högre än i övriga länet (3,5%) och riket (3,2%) (tabell 3). Det har skett en större ökning i Stockholms stad sedan 2012–2014 än i övriga länet och riket medan den mindre ökning som noteras sedan 2015–2016 inte avviker från övriga länet och riket.

Användningen är högre i Stockholms stad bland både kvinnor och män i jämförelse med övriga länet och riket. I Stockholms stad tyder jämförelsen mellan 2015–16 och 2018–21 på att den aktuella tendensen är att användningen i Stockholms stad ökar bland män och minskar bland kvinnor. I övriga länet och i riket noteras ett liknade mönster.

Tabell I. Andel som använt cannabis under de senaste 12 månaderna i befolkningen 16–84 år. Genomsnitt för 2012–2014, 2015–2016 och 2018–2021.

	2012–2014	2015–2016	2018–2021	Förändr. sedan 2012–14	Förändr. sedan 2015–16
Befolkningen					
Stockholms stad	4,4	6,2	5,8	+1,4	-0,4
Övriga länet	2,6	2,6	3,1	+0,5	+0,5
Riket	2,3	2,6	2,8	+0,5	+0,2
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+1,8	+3,6	+2,7		
Riket	+2,1	+3,6	+3		
Kvinnor					
Stockholms stad	3,2	5,2	4,0	+0,8	-1,2
Övriga länet	1,6	2,0	2,2	+0,6	+0,2
Riket	1,5	1,9	1,8	+0,3	-0,1
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+1,6	+3,2	+1,8		
Riket	+1,7	+3,3	+2,2		
Män					
Stockholms stad	5,7	7,2	7,5	+1,8	+0,3
Övriga länet	3,6	3,2	4,0	+0,4	+0,8
Riket	3,1	3,3	3,7	+0,6	+0,4
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+2,1	+4	+3,5		
Riket	+2,6	+3,9	+3,8		

Tabell 2. Andel som använt annan narkotika under de senaste 12 månaderna i befolkningen 16–84 år. Genomsnitt för 2012–2014, 2015–2016 och 2018–2021.

	2014	2015–2016	2018–2021	Förändr. sedan 2014	Förändr. sedan 2015/16
Totalt					
Stockholms stad	1,9	2,8	3,1	+1,2	+0,3
Övriga länet	1,0	0,7	1,4	+0,4	+0,7
Riket	0,8	0,9	1,3	+0,5	+0,5
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+0,9	+12,1	+1,7		
Riket	+1,2	+1,9	+1,8		
Kvinnor					
Stockholms stad	1,6	1,9	1,9	+0,3	0
Övriga länet	1,0	0,4	1,0	0	+0,6
Riket	0,6	0,6	0,8	+0,2	+0,2
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+0,6	+1,5	+0,9		
Riket	+1,0	+1,3	+1,1		
Män					
Stockholms stad	2,3	3,7	4,4	+2,1	+0,7
Övriga länet	1,0	0,9	1,7	+0,7	+0,8
Riket	1,1	1,3	1,8	+0,7	+0,5
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	+1,3	+2,8	+2,7		
Riket	+1,2	+2,4	+2,6		

Tabell 3. Andel som använt någon narkotika under de senaste 12 månaderna i befolkningen 16–84 år. Genomsnitt för 2012–2014, 2015–2016 och 2018–2021.

	2014	2015–2016	2018–2021	Förändr. sedan 2014	Förändr. sedan 2015/16
Totalt					
Stockholms stad	4,9	6,7	7,1	+2,2	+0,4
Övriga länet	2,7	2,8	3,5	+0,8	+0,7
Riket	2,5	2,8	3,2	+0,7	+0,4
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	2,2	3,9	3,6		
Riket	2,4	3,9	3,9		
Kvinnor					
Stockholms stad	3,6	5,7	5,1	+1,5	-0,6
Övriga länet	1,6	2,0	2,4	+0,8	0,4
Riket	1,5	2,1	2,1	+0,6	0
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	2	3,7	2,7		
Riket	2,1	3,6	3		
Män					
Stockholms stad	6,3	7,7	9,1	+2,8	+1,4
Övriga länet	3,8	3,7	4,6	+0,8	+0,9
Riket	1,5	2,1	2,1	+0,6	0
Stockholms stad jämfört med:					
Övriga länet	2,5	4	4,5		
Riket	2,8	4,2	4,9		

Tobak

Andel dagligrökare

Andelen dagligrökare, 17–84 år, har minskat bland både kvinnor och män samt i Stockholms stad, övriga länet och riket under perioden 2012–2019, se tabell 4.

Bland kvinnorna i Stockholms stad minskade andelen dagligrökare med 1,3 procentenheter. I övriga länet var minskningen 1,5 procentenheter och i hela riket 1,2 enheter.

Detta resulterade i relativt små förändringar i skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket. Skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet var -0,3 procentenheter under de första tre åren och -0,1 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket var mycket liten under hela perioden (från +0,1 till 0,0 procentenheter).

Tabell 4. Den genomsnittliga andelen personer som rökt dagligen under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket uppdelat på tre tidsperioder. (Både förändringar över tid och skillnader mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket anges i procentenheter.)

	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändr. sedan 2012/14
Kvinnor				
Stockholms stad	9,2	7,6	7,9	-1,3
Övriga länet	9,6	8,2	8,1	-1,5
Riket	9,1	7,7	7,9	-1,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,3	-0,5	-0,1	
Riket	+0,1	0,0	0,0	
Män				
Stockholms stad	8,5	7,5	6,5	-2,0
Övriga länet	7,8	7,3	7,0	-0,9
Riket	7,8	7,2	7,6	-0,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+0,7	+0,2	-0,5	
Riket	+0,7	+0,3	-1,1	

Bland männen i Stockholms stad minskade andelen dagligrökare med 2,0 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 0,9 procentenheter och i hela riket 0,2 enheter. Skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet var +0,7 procentenheter under de första tre åren och -0,5 enheter under åren 2018–2019.

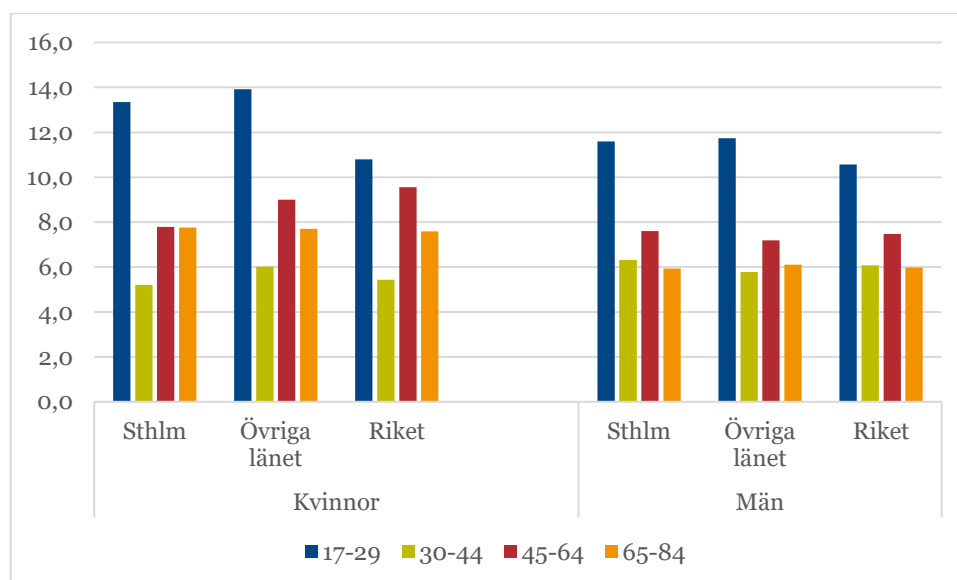
Andel dagligrökare i olika åldersgrupper

Andelen dagligrökare är störst i den yngsta åldersgruppen. Det gäller Stockholms stad, övriga länet och riket, se figur 7 (och tabell G).

Bland kvinnorna är skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket relativt små. Jämfört med övriga länet är skillnaden störst i gruppen 45–64 år med -1,2 procentenheter. I den äldsta gruppen är skillnaden minst med +0,1 enheter.

I jämförelse med riket har dock Stockholms stad en större andel dagligrökare i den yngsta åldersgruppen med en skillnad på +2,6 procentenheter och i den äldsta med +0,2 enheter. I de båda övriga åldersgrupper har Stockholms stad något mindre andelar än motsvarande grupper i riket.

Bland männen har Stockholms stad små skillnader i andel dagligrökare jämfört med övriga länet samt riket. Det gäller samtliga åldersgrupper. Jämfört med övriga länet är skillnaden störst i gruppen 30–44 år med +0,5 procentenheter och lägst i den yngsta gruppen med -0,1 enheter. I jämförelse med riket är skillnaden störst i den yngsta gruppen med +1,0 procent och minst i den äldsta gruppen där skillnaden är försumbar.

Figur 7. Den genomsnittliga andelen dagligrökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Andel sporadiska rökare

I motsats till andelen dagligrökare har det sporadiska rökandet ökat överlag. Det gäller både kvinnor och män i Stockholms stad, övriga länet och riket. Dessutom är denna andel större i Stockholms stad än i övriga länet och riket under hela den studerade perioden 2012–2019, se tabell 5.

Bland kvinnorna i Stockholms stad ökade andelen sporadiska rökare med 3,8 procentenheter. I övriga länet var ökningen 0,3 procentenheter och i hela riket 1,6 enheter.

Denna utveckling innebar att skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket ökade. Skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet ökade från +2,0 procentenheter under de första tre åren och +5,5 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket ökade från +2,4 till +4,7 procentenheter.

Tabell 5. Den genomsnittliga andelen personer som rökt sporadiskt under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket uppdelat på tre tidsperioder. (Både förändringar över tid och skillnader mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket anges i procentenheter.)

	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Kvinnor				
Stockholms stad	6,8	8,1	10,6	+3,8
Övriga länet	4,9	4,6	5,1	+0,3
Riket	4,4	5,1	6,0	+1,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+2,0	+3,5	+5,5	
Riket	+2,4	+3,0	+4,7	
Män				
Stockholms stad	8,8	8,7	10,5	+1,7
Övriga länet	6,0	6,6	8,9	+2,9
Riket	5,9	6,3	7,7	+1,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+2,8	+2,1	+1,7	
Riket	+2,9	+2,4	+2,8	

Bland männen i Stockholms stad ökade andelen sporadiska rökare med 1,7 procentenheter. I övriga länet var ökningen 2,9 procentenheter och i hela riket 1,8 enheter.

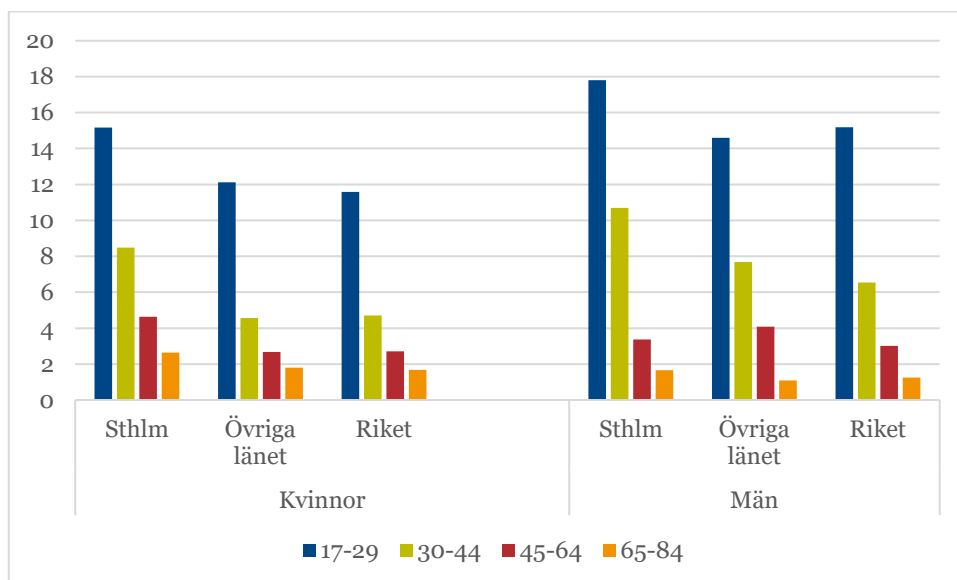
Detta medförde att skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet sjönk från +2,8 procentenheter under de första tre åren till +1,7 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket var i stort sett oförändrad (från +2,9 till +2,8 procentenheter).

Andel sporadiska rökare i olika åldersgrupper

Andelen sporadiska rökare är störst i den yngsta åldersgruppen för att därefter minska successivt med stigande ålder. Det gäller bland både kvinnor och män samt i Stockholms stad, övriga länet och riket, se figur 8 (och tabell H).

Andelen sporadiska rökare är större i Stockholms stad än i övriga länet och riket i stort sett i samtliga åldersgrupper. Det gäller både män och kvinnor.

Bland kvinnorna är skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet störst i gruppen 30–44 år med +3,9 procentenheter och minst i den äldsta åldersgruppen med +0,8 enheter. Även jämfört med hela riket är skillnaden störst i gruppen 30–44 år, med +3,8 procentenheter. Den minsta skillnaden återfinns i den äldsta gruppen (65–84 år) med +1,0 enheter.

Figur 8. Den genomsnittliga andelen sporadiska rökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Bland männen är skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet störst i den yngsta gruppen med +3,2 procentenheter och minst i den äldsta åldersgruppen med +0,6 enheter. I gruppen 45–64 år är andelen sporadiska rökare mindre i Stockholms stad än i övriga länet. Skillnaden är -0,7 procentenheter

Jämfört med hela riket är skillnaden störst i gruppen 30–44 år, med +4,1 procentenheter. Den minsta skillnaden återfinns i de båda åldersgrupperna över 45 år, med en skillnad på +0,4 enheter.

Total andel rökare

Andelen rökare totalt sett, det vill säga både dagligrökare och sporadiska rökare, är större i Stockholms stad än i övriga länet och riket under hela perioden 2012–2019, se tabell 6.

Bland kvinnorna i Stockholms stad ökade den totala andelen rökare med 2,5 procentenheter under perioden. I övriga länet minskade denna andel med 1,3 procentenheter, samtidigt som den i hela riket ökade med 0,4 enheter.

Tabell 6. Den genomsnittliga andelen personer som rökt antingen dagligen eller sporadiskt under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket uppdelat på tre tidsperioder. (Både förändringar över tid och skillnader mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket anges i procentenheter.)

	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Kvinnor				
Stockholms stad	16,1	15,7	18,6	+2,5
Övriga länet	14,5	12,8	13,2	-1,3
Riket	13,5	12,8	13,9	+0,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+1,6	+3,0	+5,4	
Riket	+2,6	+3,0	+4,7	
Män				
Stockholms stad	17,3	16,2	17,0	-0,3
Övriga länet	13,8	13,9	15,8	+2,0
Riket	13,6	13,5	15,3	+1,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+3,5	+2,3	+1,2	
Riket	+3,7	+2,7	+1,7	

Detta resulterade i att skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket ökade. Skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet ökade från +1,6 procentenheter under de första tre åren och +5,4 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket ökade från +2,6 till +4,7 procentenheter.

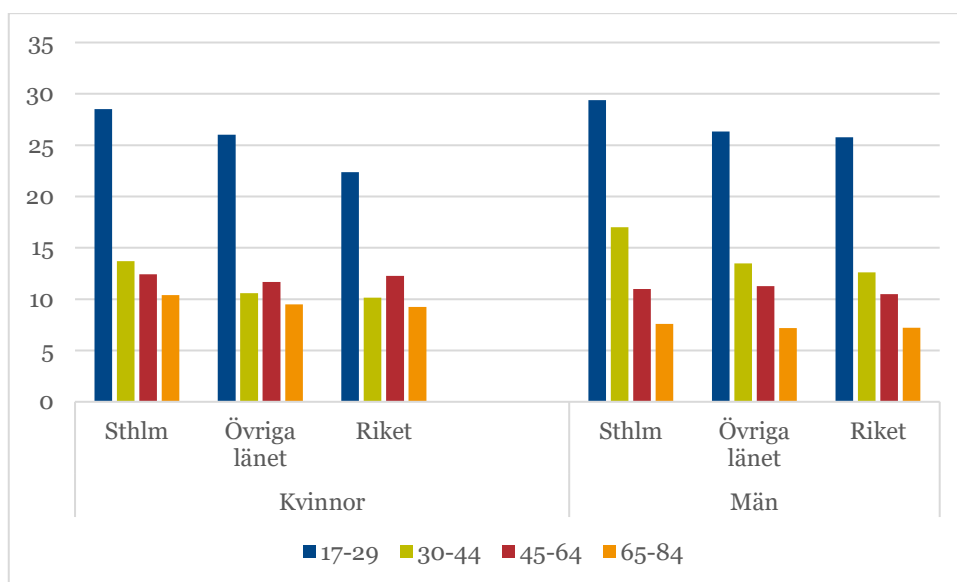
Bland männen i Stockholms stad sjönk den totala andelen rökare med 0,3 procentenheter under perioden. I övriga länet ökade andelen med 2,0 procentenheter och i hela riket med 1,7 enheter. Detta medförde att skillnaderna mellan Stockholms stad och övriga länet minskade från +3,5 procentenheter under de första tre åren till +1,2 enheter under åren 2018–2019. Skillnaden jämfört med hela riket sjönk från +3,7 till +1,7 procentenheter.

Total andel rökare i olika åldersgrupper

Den totala andelen rökare är störst i den yngsta åldersgruppen. Det gäller både kvinnor och män. Bland männen sjunker denna andel successivt med stigande ålder. Bland kvinnorna är denna minskning inte lika tydlig i de tre åldersgrupperna 30 år och äldre, se figur 9 (och tabell I).

Bland kvinnorna är den totala andelen rökare större i Stockholms stad i samtliga åldersgrupper och jämfört med både övriga länet och riket.

Jämfört med övriga länet är skillnaden störst i gruppen 30–44 år med +3,1 procentenheter och minst i gruppen 45–64 år, med +0,7 enheter. I jämförelse med hela riket är skillnaden störst i den yngsta åldersgruppen med +6,1 procentenheter och minst i gruppen 45–64 år med +0,1 enheter.

Figur 9. Den genomsnittliga andelen dagliga och sporadiska rökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

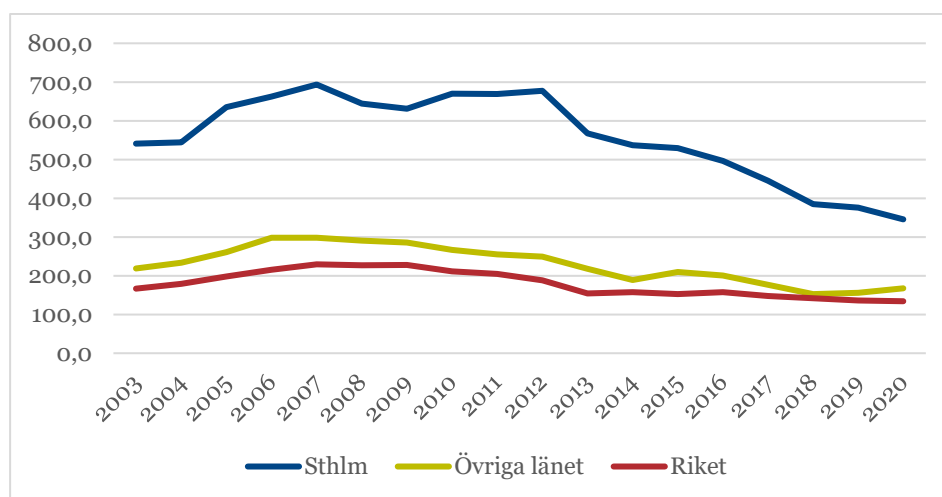
Även bland männen är den totala andelen rökare större i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket. Undantaget är åldersgruppen 45–64 år i övriga länet, som ligger något högre än Stockholms stad.

I jämförelse med övriga länet är skillnaden störst i gruppen 30–44 år med +3,5 procentenheter och minst i gruppen 45–64 år, med -0,3 enheter. I jämförelse med hela riket är skillnaden störst i gruppen 30–44 år med +4,4 procentenheter och minst i den äldsta gruppen med +0,4 enheter.

Misshandel

Antalet anmälda fall av misshandel utomhus där gärningspersonen är obekant med offret är ett mått som föreslagits som indikator för att mäta alkoholrelaterat våld (Regeringskansliet, 2013). Uppgifter om anmälda misshandelsfall utomhus där gärningspersonen är obekant med offret (15+) har inhämtats från Brottsförebyggande rådets webbaserade statistikdatabas (Bra.se) och avser brottkoderna; 355, 357, 375, 377, 9317, 9319, 9341, 9343, per kommun. Antalet anmälda misshandelsfall per kommun har sedan satts i relation till varje enskild kommuns befolkningsmängd (15+) vilka har inhämtats från Statistiska Centralbyråns webbaserade statistikdatabas (Scb.se). Därefter har regiongrupperingar och medelvärdesberäkningar gjorts.

Av figur 10 (och tabell J) framgår att antalet anmälda fall av misshandel utomhus med obekant gärningsperson generellt sett är högre i Stockholms stad än i övriga länet och i riket under åren 2003 till 2020.

Figur 10. Antal anmälda fall av misshandel utomhus där gärningspersonen är obekant med offret, per 100 000 invånare 15 år och äldre. 2003–2020.

Från och med år 2012 minskar antalet anmälda fall i Stockholms stad i princip kontinuerligt år för år. Under det senaste året, 2020, hade Stockholms stad cirka 346 anmälda fall per 100 000 invånare 15 år och äldre medan övriga länet i genomsnitt hade ungefär 168 fall och riket hade drygt 134 fall. Tre år tidigare, 2017, var motsvarande antal anmälda fall cirka 445 för Stockholms stad, 177 för övriga länet och 148 för riket.

De relativa skillnaderna, i termer av andel anmälda fall per 100 000 invånare 15 år och äldre, mellan Stockholms stad och övriga länet respektive riket är som lägst år 2020 under tidsperioden 2003 till 2020.

Det är viktigt att komma ihåg att anmälda brott kan påverkas av flera olika faktorer, till exempel anmälningsbenägenhet och polisiära aktiviteter.

Ungas användning

I detta avsnitt redovisas uppgifter om ungas användning av alkohol, narkotika, dopning och tobak (både rökning och snusning). Dessutom redovisas uppgifter om ungdomarnas spelvanor (om pengar).

Alkohol

Andel som dricker alkohol

I den här redovisningen används andelen som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, som mått på hur stor andel av dem som dricker alkohol. Här redovisas uppgifter om hur stor denna andel har varit bland eleverna i årskurs 9 och gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad, övriga länet och riket under perioden 2012–2021.

Årskurs 9

Andelen elever i årskurs 9 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna har minskat i Stockholms stad, övriga länet och riket under perioden. Det gäller både flickor och pojkar, se figur 11 (och tabell K).

Flickor

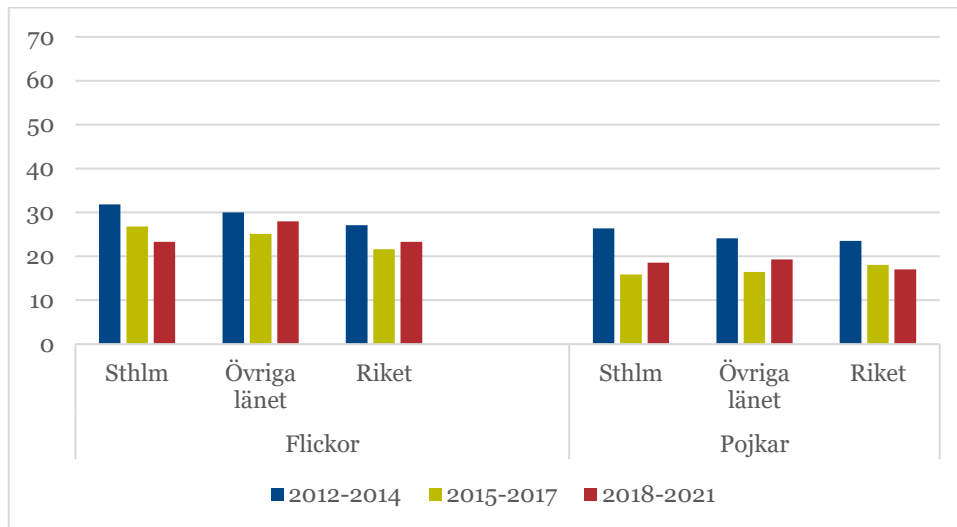
Bland flickorna var minskningen av denna andel störst i Stockholms stad, där minskningen var 8,5 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 2,0 procentenheter och i riket 3,8 enheter.

Under den första delperioden, åren 2012–2014 var andelen flickor som drack alkohol större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket. Under den sista delperioden låg dock Stockholms stad lägre än övriga länet och på samma nivå som i hela riket.

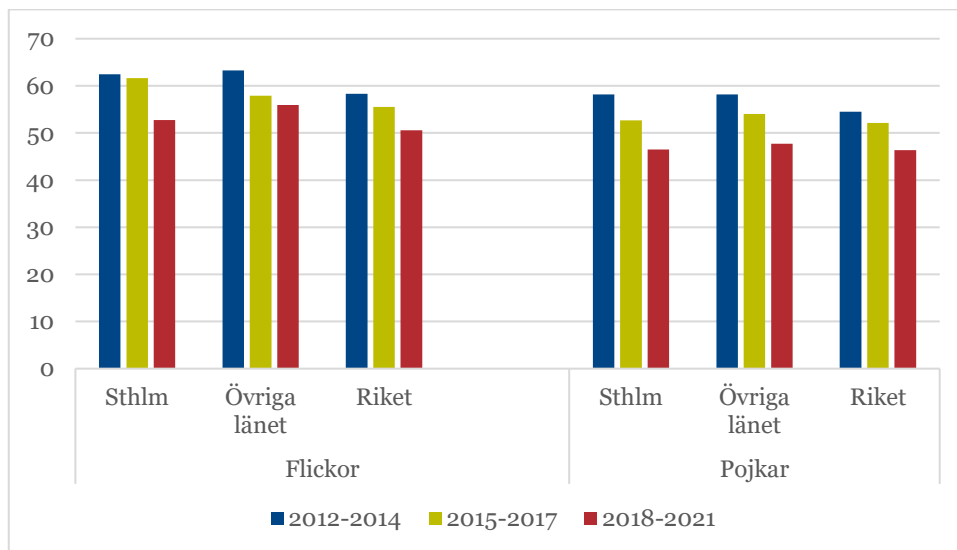
Pojkar

Även bland pojkarna i årskurs 9 var minskningen av denna andel störst i Stockholms stad där den sjönk med 7,8 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 4,8 procentenheter och i riket 6,5 enheter.

Under den första delperioden 2012–2014 var andelen pojkar som drack alkohol större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket. Under den sista delperioden låg Stockholms stad lägre än övriga länet men fortfarande högre än i hela riket.

Figur 11. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Figur 12. Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Gymnasiets årskurs 2

Även andelen elever i gymnasiets årskurs 2 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna sjönk i Stockholms stad, övriga länet och riket, samt bland både flickor och pojkar under perioden, se figur 12 (och tabell L).

Flickor

Bland flickorna i Stockholms stad sjönk andelen alkoholkonsumenter med 9,8 procentenheter under perioden, i övriga länet var minskningen 7,3 enheter och i riket 7,7 enheter.

Under den första delperioden 2012–2014 var andelen alkoholkonsumenter 0,8 procentenheter lägre i Stockholms stad än i övriga länet och 3,2 enheter lägre under den sista delperioden. Jämfört med hela riket låg andelen 4,2 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden och 2,1 enheter högre under den sista.

Pojkar

Bland pojkarna i Stockholms stad sjönk andelen alkoholkonsumenter med 11,7 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 10,4 enheter och i riket 8,1 enheter.

Jämfört med övriga länet låg andelen i Stockholms stad 0,1 procentenheter högre under den första delperioden, men 1,2 enheter lägre under den sista. I jämförelse med hela riket låg Stockholms stad 3,7 procentenheter högre under den första perioden, men under sista delperioden låg Stockholms stad 0,1 enheter högre.

Total konsumtion av alkohol

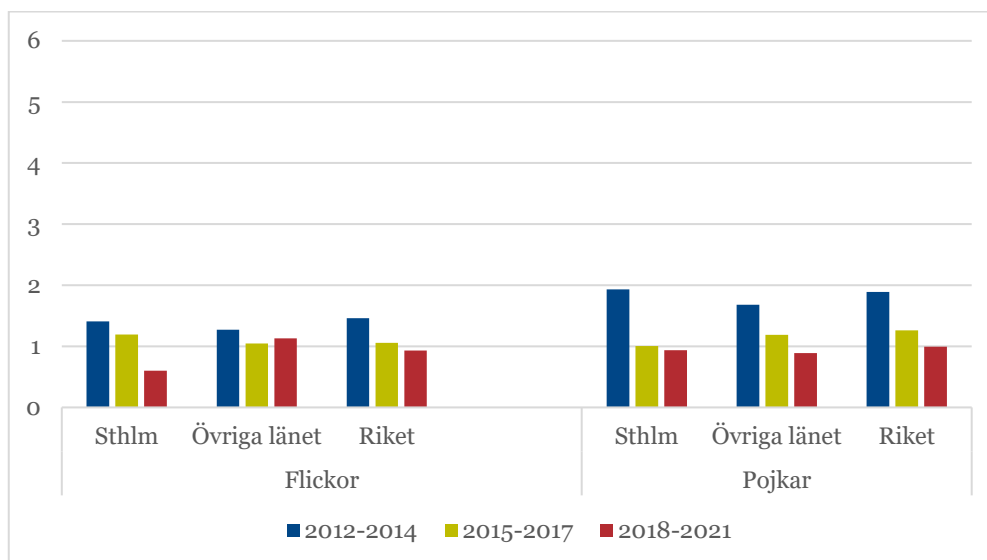
Här redovisas den genomsnittliga totala konsumtionen av alkohol omräknat till liter ren alkohol per elev och per år.

Årskurs 9

Den genomsnittliga alkoholkonsumtionen bland elever i årskurs 9 sjönk under perioden 2012–2021. Det gäller både flickor och pojkar och i Stockholms stad, övriga länet samt riket, se figur 13 (och tabell M). Minskningen är större i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket, speciellt bland flickorna.

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad sjönk konsumtionen med i genomsnitt 0,8 liter ren alkohol per elev och år under den studerade perioden. Det motsvarar en minskning med 57 procent. I övriga länet sjönk konsumtionen med 0,1 liter ren alkohol, vilket motsvarar en minskning med 11 procent. I riket var minskningen 0,5 liter (-36 %).

Figur 13. Den totala konsumtionen liter ren alkohol (100 %) under det senaste året bland flickor och pojkar i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

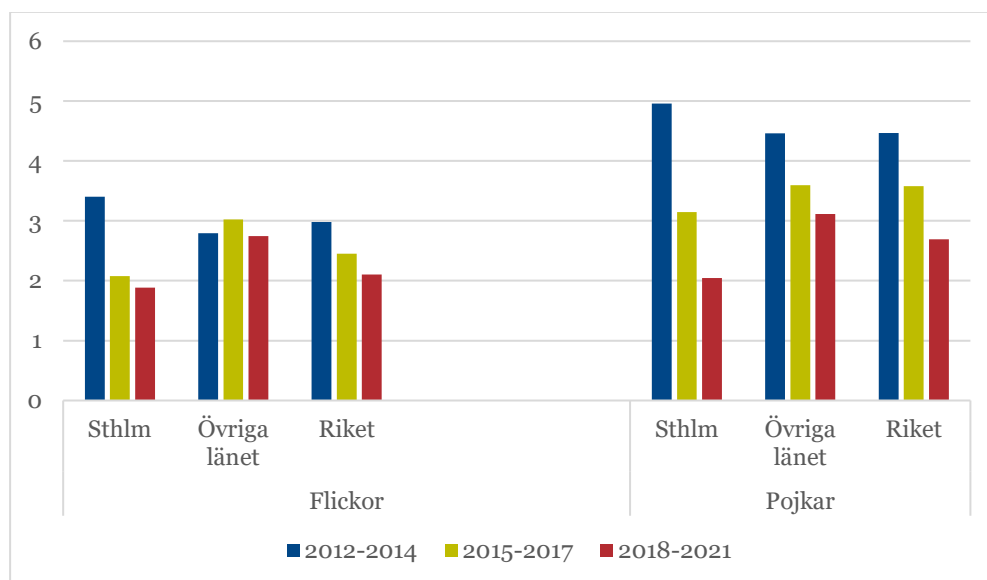
Jämfört med övriga länet var konsumtionen bland flickor i Stockholms stad 0,1 liter högre under den första delperioden men 0,5 liter lägre under den sista. Jämfört med hela riket var konsumtionen i Stockholms stad 0,1 liter lägre under den första delperioden och under den sista var konsumtionen 0,3 liter lägre.

Under den sista delperioden var således konsumtionen bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad lägre än bland flickorna såväl i övriga länet som i hela riket.

Pojkar

Bland pojkarna i Stockholms stad sjönk konsumtionen med i genomsnitt 1,0 liter ren alkohol per elev och år. Det motsvarar en minskning med 52 procent. I övriga länet sjönk konsumtionen med 0,8 liter ren alkohol (-47 %) och i riket som helhet var minskningen 0,9 liter (-47 %).

Jämfört med övriga länet var konsumtionen i Stockholms stad 0,3 liter högre under den första delperioden, men på samma nivå under den sista delperioden. Jämfört med hela riket var konsumtionen på samma nivå under de första åren, men 0,1 liter under riket under den sista delperioden. Skillnaden i konsumtionsnivåer mellan de olika områdena var således små under den sista delperioden.

Figur 14. Den totala konsumtionen av alkohol (100 %) under det senaste året bland flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Gymnasiets årskurs 2

Flickor

Bland flickorna på gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad sjönk konsumtionen med i genomsnitt 1,5 liter ren alkohol per elev och år under den aktuella perioden. Det motsvarar en minskning med 45 procent. I övriga länet var konsumtionen i stort sett oförändrad. I riket som helhet var minskningen 0,9 liter (-29 %), se figur 14 (och tabell N).

Jämfört med övriga länet var konsumtionen bland flickorna i Stockholms stad 0,6 liter högre under den första delperioden men 0,9 liter lägre under den sista. Jämfört med hela riket var konsumtionen 0,4 liter lägre under de första tre åren, men 0,2 liter lägre under den sista delperioden.

Under den sista delperioden var således konsumtionen bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad lägre än i såväl övriga länet som i hela riket.

Pojkar

Bland pojkarna på gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad sjönk konsumtionen med i genomsnitt 2,9 liter ren alkohol per elev och år under perioden. Det motsvarar en minskning med 59 procent. I övriga länet var minskningen 1,3 liter (-30 %). I riket som helhet var minskningen 1,8 liter (-40 %).

Jämfört med övriga länet var konsumtionen bland pojkarna i Stockholms stad 0,5 liter högre under den första delperioden men 1,1 liter lägre under den sista

delperioden. Jämfört med hela riket var konsumtionen 0,5 liter högre under de första tre åren, men under den sista delperioden var den 1,8 liter lägre.

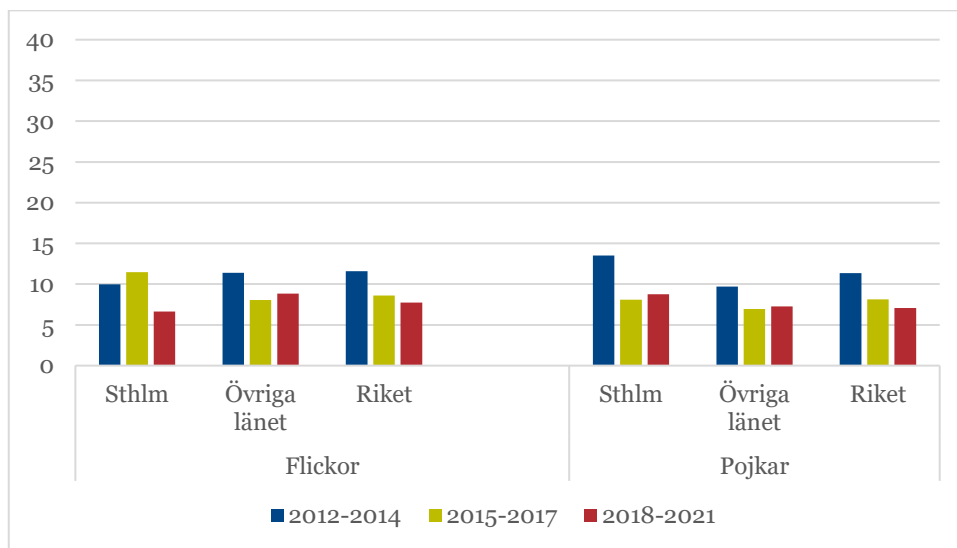
Jämfört med både övriga länet och riket hade Stockholms stad således en högre konsumtion under den första delperioden, men en lägre konsumtion under den sista.

Berusningsdrickande (intensivkonsumtion)

För att beräkna omfattningen av berusningsdrickande (intensivkonsumtion) används svaren på frågor om hur ofta eleven vid ett och samma tillfälle konsumerat alkohol som motsvarar en flaska vin eller 2 liter starköl. Här redovisas andelen elever som har intensivkonsumerat minst 1 gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

Årskurs 9

Andelen elever i årskurs 9 som intensivkonsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare under de senaste 12 månaderna har minskat under den studerade perioden 2012–2021. Det gäller både flickor och pojkar och i Stockholms stad, övriga länet och riket, se figur 15 (och tabell O).

Figur 15. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad sjönk andelen som intensivkonsumerat med 3,3 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 2,6 enheter och i hela riket 3,8 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor i Stockholms stad som intensivkonsumerat 1,4 procentenheter lägre under den första delperioden och 2,2 enheter lägre under den sista. I jämförelse med hela riket var andelen 1,6 procentenheter lägre under den första delperioden och 1,1 enheter lägre under den sista. Både under den första och sista delperioden var således andelen flickor som intensivkonsumerat lägre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket.

Pojkar

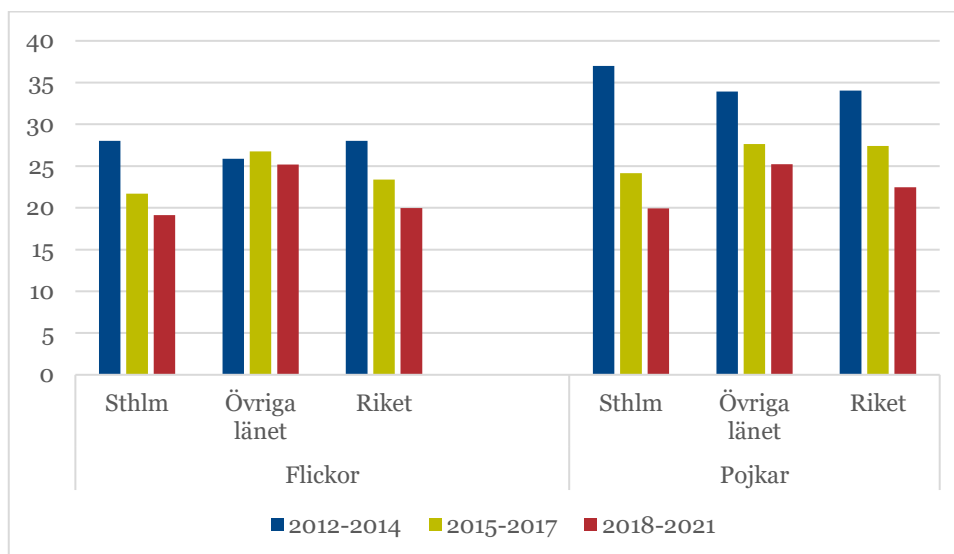
Bland pojkarna i Stockholms stad sjönk andelen som intensivkonsumerat med 4,7 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 2,4 enheter. I hela riket minskade andelen med 4,3 enheter.

I jämförelse med övriga länet var andelen som intensivkonsumerat 3,8 procentenheter större i Stockholms stad under den första delperioden och 1,5 enheter större under den sista. I jämförelse med hela riket var andelen i Stockholms stad 2,2 procentenheter större under den första delperioden och 1,7 enheter större under den sista.

I motsats till flickorna i årskurs 9 var alltså andelen pojkar som intensivkonsumerat större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under både första och sista delperioden.

Gymnasiets årskurs 2

Andelen elever i gymnasiet årskurs 2 som intensivkonsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare under de senaste 12 månaderna har minskat under den aktuella perioden 2012–2021. Det gäller både flickor och pojkar och i Stockholms stad, övriga länet och riket, se figur 16 (och tabell P).

Figur 16. Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor

Bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad sjönk andelen som intensivkonsumerat med 8,9 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 0,7 enheter och i hela riket minskade andelen med 8,0 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor som intensivkonsumerat 2,2 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden. Under den sista var andelen i Stockholms stad 6,1 enheter lägre. I jämförelse med hela riket var andelen på samma nivå under den första delperioden men 0,8 enheter lägre under den sista perioden.

Under den sista delperioden var alltså denna andel lägre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket, men skillnaden jämfört med riket var relativt liten.

Pojkar

Bland pojkarna på gymnasiet i Stockholms stad sjönk andelen som intensivkonsumerat med 17,1 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 8,7 enheter. I hela riket minskade andelen med 11,6 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen pojkar i Stockholms stad som intensivkonsumerat 3,1 procentenheter högre under den första delperioden. Under den sista var andelen i Stockholms stad 5,3 enheter lägre. I jämförelse med hela riket var andelen 3,0 enheter högre under den första perioden men 2,6 enheter lägre under den sista.

Under den första delperioden var således denna andel större i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket, men under den sista perioden var andelen lägre.

Narkotika

Användning av narkotika under de senaste 12 månaderna

Här redovisas andelen elever som uppgivit att de använt narkotika under de senaste 12 månaderna.

Årskurs 9

Utvecklingen av andelen elever i årskurs 9 som använt narkotika varierar i Stockholms stad, övriga länet och riket under de olika tidsperioderna, se figur 17 (och tabell Q).

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad sjönk andelen som använt narkotika under de senaste 12 månaderna med 1,2 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet ökade andelen med 0,8 enheter. I hela riket sjönk andelen med 0,8 enheter.

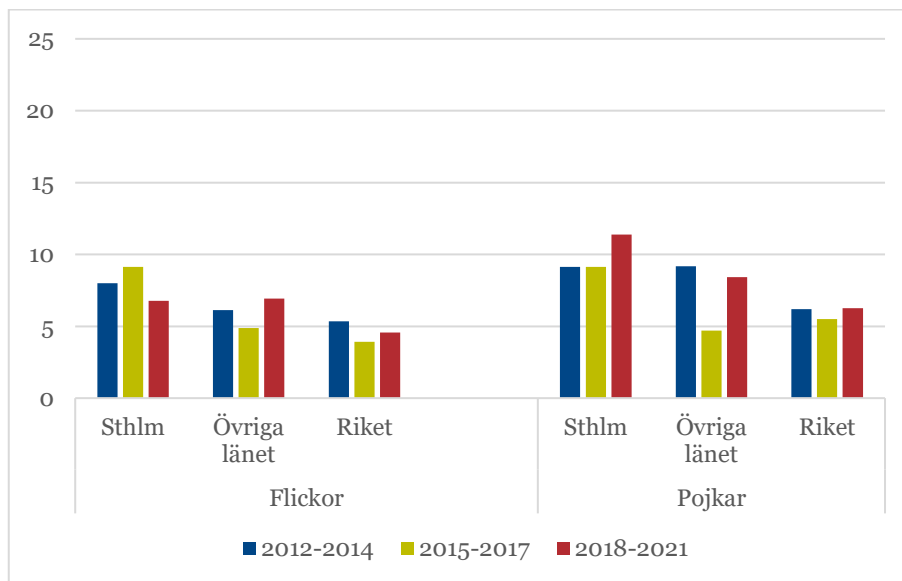
Jämfört med övriga länet var andelen flickor som använt narkotika 1,9 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden, men 0,2 enheter lägre under den sista. I jämförelse med hela riket var andelen 2,7 procentenheter högre under den första delperioden och 2,2 enheter högre under den sista.

Pojkar

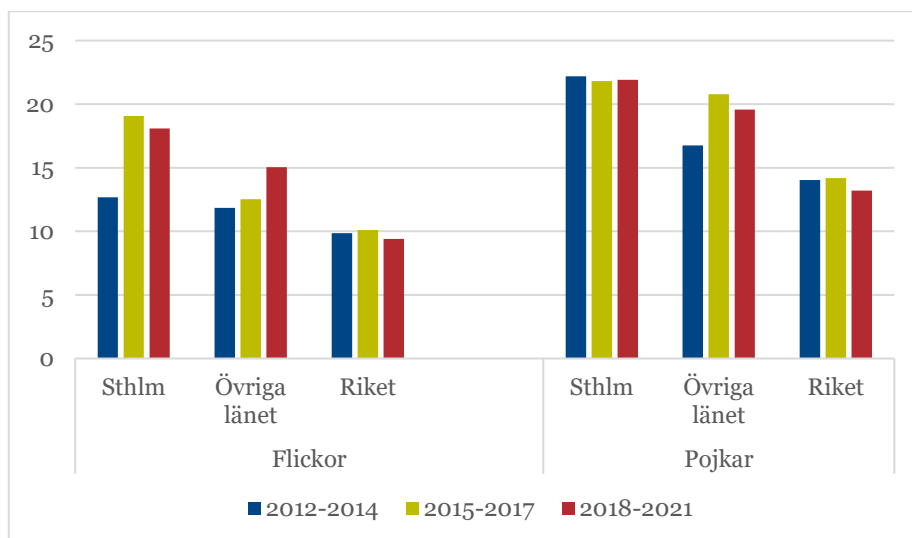
Bland pojkarna i årskurs 9 i Stockholms stad ökade andelen som använt narkotika, under de senaste 12 månaderna, med 2,3 procentenheter under perioden. I övriga länet minskade andelen med 0,8 enheter. I hela riket var andelen i stort sett oförändrad (+0,1 enheter).

Jämfört med övriga länet var andelen pojkar som använt narkotika under den första delperioden i stort sett på samma nivå i Stockholms stad (-0,1 procentenheter). Under den sista perioden var andelen däremot 3,0 enheter högre i Stockholms stad. I jämförelse med hela riket var andelen 2,9 procentenheter högre under den första delperioden och 5,1 enheter högre under den sista.

Skilnaderna i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket har alltså ökat under den aktuella perioden. Andelen pojkar i årskurs 9 som prövat narkotika under de senaste 12 månaderna var under den sista delperioden högre i Stockholms stad än i det övriga länet och i riket.

Figur 17. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som använt narkotika under de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Figur 18. Andelen flickor och pojkar i gymnasiet's årskurs 2 som använt narkotika under de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Gymnasiets årskurs 2

Även bland eleverna i gymnasiet's årskurs 2 varierar utvecklingen av narkotikaanvändningen mellan Stockholms stad, övriga länet och riket och under de olika tidsperioderna, se figur 18 (och tabell R).

Flickor

Bland flickorna i gymnasiet årskurs 2 i Stockholms stad ökade andelen som använt narkotika under de senaste 12 månaderna med 5,4 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet ökade andelen med 3,2 enheter men i hela riket sjönk andelen med 0,4 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor i Stockholms stad som använt narkotika 0,8 procentenheter högre under den första delperioden 2012–2014. Under den sista perioden hade den andelen stigit till 3,1 enheter. I jämförelse med hela riket var andelen 2,8 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden men 8,7 enheter högre under den sista.

Andelen flickor som använt narkotika under de senaste 12 månaderna var högre än i såväl övriga länet som riket under hela den aktuella perioden. Dessutom ökade skillnaden mellan Stockholms stad och övriga länet samt riket under perioden.

Pojkar

Bland pojkarna i gymnasiet årskurs 2 i Stockholms stad minskade andelen med 0,3 procentenheter. I övriga länet ökade andelen med 2,8 enheter men däremot sjönk den i hela riket med 0,4 enheter.

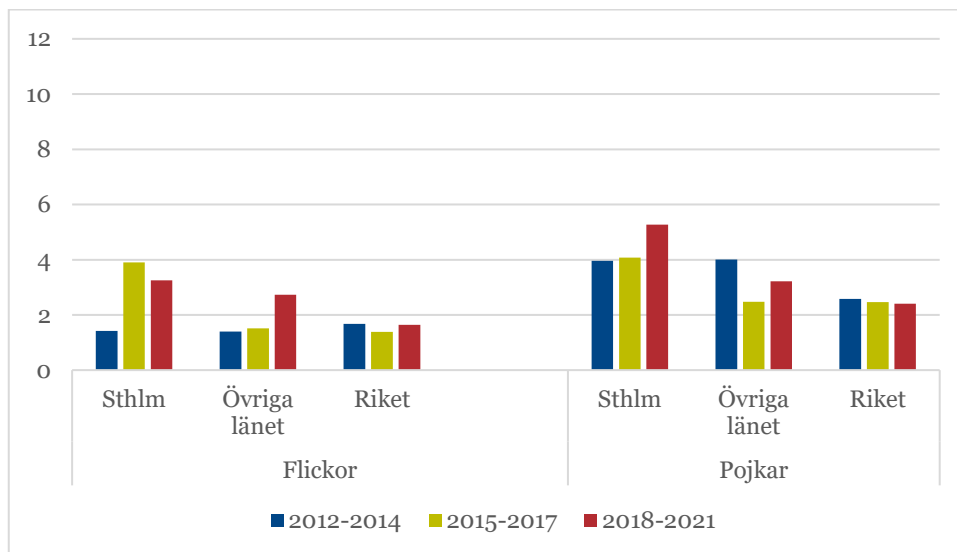
Jämfört med övriga länet var andelen pojkar i Stockholms stad som använt narkotika 5,4 procentenheter högre under den första delperioden. Under den sista perioden var den andelen 2,4 enheter högre. I jämförelse med hela riket var andelen 8,1 procentenheter högre under den första delperioden och 8,7 enheter högre under den sista.

Andelen pojkar som använt narkotika under de senaste 12 månaderna var högre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under hela den aktuella perioden.

Användning av narkotika under de senaste 30 dagarna

Årskurs 9

Här redovisas andelen elever som uppgivit att de använt narkotika under de senaste 30 dagarna, se figur 19 (och tabell S).

Figur 19. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som använt narkotika under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad ökade andelen som använt narkotika under de senaste 30 dagarna med 1,8 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet ökade andelen med 1,3 enheter. I hela riket var andelen oförändrad.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor i Stockholms stad på samma nivå under den första delperioden 2012–2014. Under den sista perioden var andelen däremot 0,5 enheter högre. I jämförelse med hela riket var andelen 0,3 procentenheter lägre under den första delperioden men 1,6 enheter högre under den sista delperioden.

Andelen flickor i årskurs 9, som använt narkotika under de senaste 30 dagarna har ökat mer i Stockholms stad än i såväl övriga länet som i riket under perioden. Dessutom låg Stockholms stad på en högre nivå än såväl övriga länet som riket under den sista delperioden.

Pojkar

Bland pojkarna i årskurs 9 i Stockholms stad ökade andelen som använt narkotika, under de senaste 30 dagarna, med 1,3 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet minskade andelen med 0,8 enheter och i hela riket med 0,2 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen pojkar i Stockholms stad som använt narkotika under den första delperioden i stort sett på samma nivå (-0,1 procentenheter). Under den sista perioden var andelen däremot 2,1 enheter högre i

Stockholms stad. I jämförelse med hela riket var andelen 1,4 enheter högre under den första delperioden och 2,9 enheter högre under den sista delperioden.

Skillnaderna mellan Stockholms stad och både övriga länet samt riket har alltså ökat under den aktuella perioden. Andelen var under den sista delperioden högre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket.

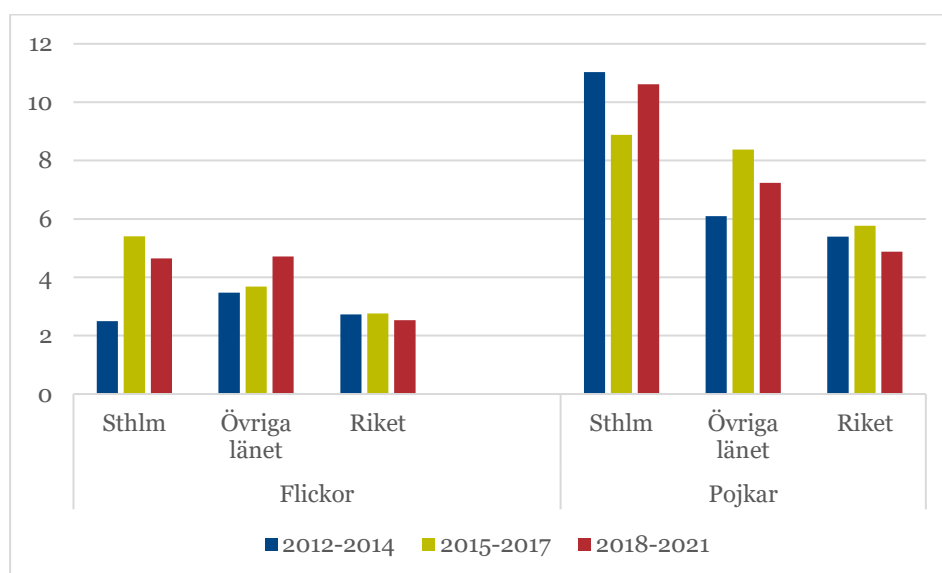
Gymnasiets årskurs 2

Här redovisas andelen elever i gymnasiets årskurs 2 som uppgett att de använt narkotika under de senaste 30 dagarna, perioden 2012–2021, se figur 20 (och tabell T).

Flickor

Bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad ökade andelen som använt narkotika under de senaste 30 dagarna med 2,1 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet ökade andelen med 1,2 enheter samtidigt som den sjönk med 0,2 enheter i hela riket. Denna andel har således ökat mer i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor i Stockholms stad som använt narkotika under de senaste 30 dagarna 1,0 procentenheter lägre under den första delperioden och 0,1 enheter lägre under den sista. I jämförelse med hela riket var andelen 0,2 procentenheter lägre i Stockholms stad under den första delperioden men 2,1 enheter högre under den sista delperioden.

Figur 20. Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som använt narkotika under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Pojkar

Bland pojkarna i Stockholms stad minskade andelen med 0,4 procentenheter under perioden. I övriga länet ökade andelen med 1,1 enheter men i hela riket sjönk den med 0,5 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen pojkar i Stockholms stad som använt narkotika under de senaste 30 dagarna 4,9 procentenheter högre under den första delperioden och 3,4 enheter högre under den sista. I jämförelse med hela riket var andelen 5,6 procentenheter högre under den första delperioden och 5,7 enheter högre under den sista delperioden.

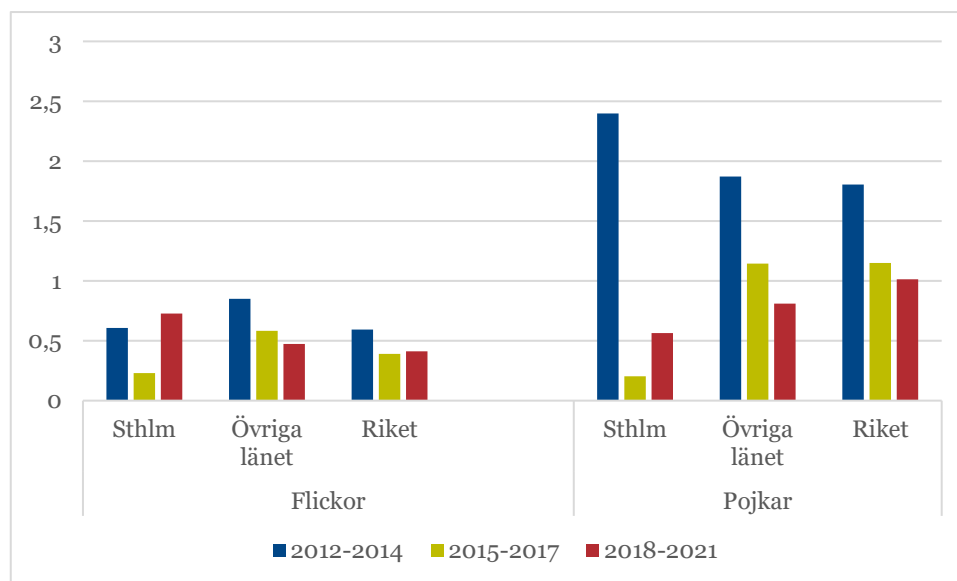
Andelen pojkar som använt narkotika under de senaste 30 dagarna var således högre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under hela den aktuella perioden.

Dopning

Andelen som någon gång använt anabola androgena steroider (AAS)

Årskurs 9

Andelen pojkar som någon gång använt anabola androgena steroider har minskat i Stockholms stad, övriga länet och riket under perioden 2012–2021. Bland flickorna är dock bilden inte lika entydig, se figur 21 (och tabell U).

Figur 21. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som någon gång använt anabola steroider, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor

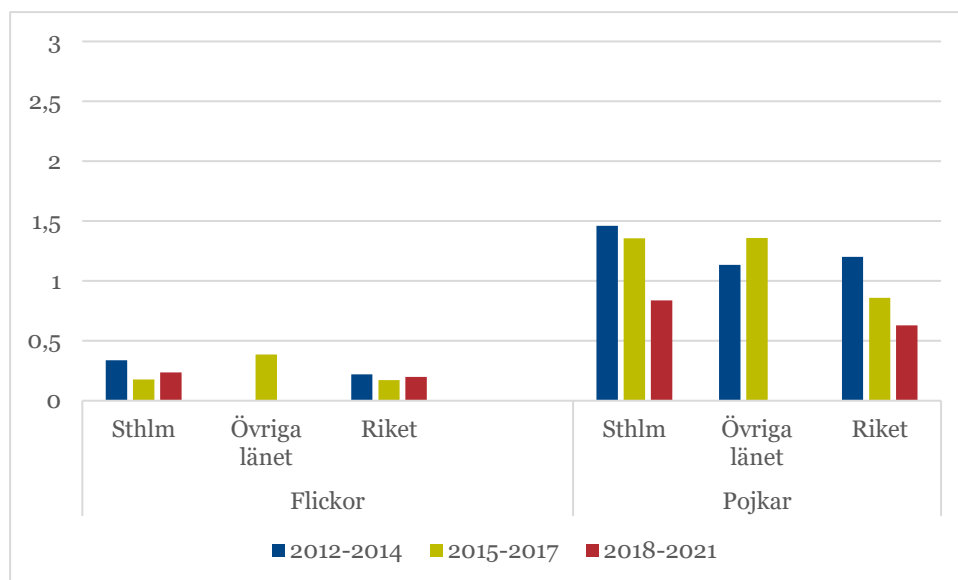
Andelen flickor i årskurs 9 som någon gång använt anabola steroider ökade en aning i Stockholms stad under perioden 2012–2021. Ökningen var 0,1 procentenheter. I övriga länet minskade andelen med 0,4 enheter. I riket sjönk den med 0,2 enheter. Andelen bland flickorna i Stockholms stad var högre än i såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2021.

Pojkar

Andelen pojkar i årskurs 9 som någon gång använt anabola steroider minskade i Stockholms stad, övriga länet och riket under perioden. I Stockholms stad var minskningen 1,8 procentenheter. I övriga länet sjönk andelen med 1,1 enheter och i riket med 0,8 enheter. Under den sista delperioden var andelen lägre i Stockholms stad än i övriga länet och riket. Det är en förändring jämfört med den första delperioden då denna andel var högre i Stockholms stad.

Gymnasiets årskurs 2

Bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2 har andelen som någon gång använt anabola steroider sjunkit i Stockholms stad, övriga länet och riket. Bland flickorna var dock användningen mycket liten under hela perioden, se figur 22 (och tabell V).

Figur 22. Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som någon gång använt anabola steroider, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor

Andelen flickor på gymnasiets årskurs 2 som någon gång använt anabola steroider var generellt mycket låga under hela perioden. Under den sista delperioden var andelen 0,2 i Stockholms stad och i riket men 0,0 i övriga länet.

Pojkar

Andelen bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2 sjönk generellt under perioden. I Stockholms stad var minskningen 0,6 procentenheter. I övriga länet sjönk andelen med 1,1 enheter och i riket med 0,6 enheter. Under den sista delperioden var andelen högre i Stockholms stad än i övriga länet och riket.

Tobak

Andelen dagliga och sporadiska rökare

Gruppen dagliga rökare består av de elever som uppgivit att de röker dagligen eller nästan dagligen. Sporadiska rökare består av de som röker, men bara ibland eller bara när ”jag festar”.

Årskurs 9

I tabell 7 och 8 redovisas andelen dagliga och sporadiska rökare bland eleverna i Stockholms stad, övriga länet samt riket och under de olika delperioderna. Dessa andelar har minskat generellt under perioden och bland både flickor och pojkar.

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad sjönk andelen dagligrökare med 3,6 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet minskade denna andel med 1,0 enheter. I riket som helhet var minskningen 2,7 enheter. Andelen dagligrökare har således minskat mer i Stockholms stad än i övriga länet och riket.

Andelen sporadiska rökare bland flickorna sjönk mer i Stockholms stad än i övriga länet och riket under perioden. I Stockholms stad var minskningen 5,8 procentenheter. I övriga länet var minskningen 1,5 enheter. I hela riket var minskningen 2,9 enheter.

Även när det gäller andelen sporadiska rökare hade Stockholms stad större andelar än övriga länet och riket under den första delperioden (1,7 och 2,9 procentandelar). Det var lägre andelar under den sista delperioden, även om skillnaden jämfört med hela riket låg på 0,1 procentenheter.

Tabell 7. Andelen dagliga och sporadiska rökare bland flickor i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga rökare, Flickor				
Stockholms stad	6,8	6,0	3,2	-3,6
Övriga länet	6,2	4,7	5,1	-1,0
Riket	6,1	4,7	3,4	-2,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+0,7	+1,3	-1,9	
Riket	+0,7	+1,3	-0,2	
Sporadiska rökare, Flickor				
Stockholms stad	14,2	9,7	8,4	-5,8
Övriga länet	12,5	9,9	11,0	-1,5
Riket	11,3	8,7	8,5	-2,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+1,7	-0,2	-2,6	
Riket	+2,9	+1,0	-0,1	

Pojkar

Bland pojkarna i årskurs 9 i Stockholms stad sjönk andelen dagligrökare med 4,1 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet minskade andelen med 3,8 enheter. I riket som helhet var minskningen 2,7 enheter.

Andelen dagligrökare bland pojkarna har således minskat mer i Stockholms stad än i övriga länet och riket.

Andelen sporadiska rökare bland pojkarna minskade med 1,4 procentenheter i Stockholms stad, med 1,1 enheter i övriga länet och med 2,0 i hela riket. Under den sista delperioden hade Stockholms stad en lägre andel sporadiska rökare bland pojkarna än i övriga länet, men en högre andel än i hela riket.

Tabell 8. Andelen dagliga och sporadiska rökare bland pojkar i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga rökare, Pojkar				
Stockholms stad	5,5	2,7	1,4	-4,1
Övriga länet	5,6	2,5	1,9	-3,8
Riket	5,0	3,0	2,3	-2,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,1	+0,2	-0,5	
Riket	+0,6	-0,3	-0,9	
Sporadiska rökare, Pojkar				
Stockholms stad	7,7	5,3	6,3	-1,4
Övriga länet	8,0	5,2	6,9	-1,1
Riket	7,4	5,5	5,5	-2,0
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,3	0,0	-0,6	
Riket	+0,2	-0,2	+0,8	

Gymnasiets årskurs 2

I tabellerna 9 och 10 redovisas andelen dagliga och sporadiska rökare bland eleverna i gymnasiets årskurs 2, i Stockholms stad, övriga länet samt riket under de olika delperioderna.

Flickor

Bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad sjönk andelen daglig-rökare med 9,3 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet minskade denna andel med 8,5 enheter. I riket som helhet var minskningen 7,6 enheter. Andelen dagligrökare har således minskat mer i Stockholms stad än i övriga länet och riket.

Jämfört med övriga länet var andelen flickor i Stockholms stad som rökte dagligen 0,7 procentenheter lägre under den första delperioden 202–2014. Under den sista perioden var denna andel 1,5 enheter lägre. I jämförelse med hela riket var andelen 2,7 procentenheter högre under den första delperioden och 1,0 enheter högre under den sista. Stockholms stad har således haft en lägre andel flickor som röker dagligen jämfört med övriga länet under hela perioden, men en högre andel jämfört med hela riket.

Andelen sporadiska rökare bland flickorna i Stockholms stad ökade med 1,7 procentenheter och i övriga länet ökade andelen med 8,3 enheter under den aktuella perioden. I riket som helhet minskade dock denna andel med 1,9 enheter.

Jämfört med övriga länet var andelen 5,0 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden men 1,6 enheter lägre under den sista perioden. I jämförelse med hela riket var andelen 0,3 procentenheter högre i Stockholms stad under den första delperioden och 3,8 enheter högre under den sista.

Under den sista delperioden hade således Stockholms stad en lägre andel flickor som rökte sporadiskt än i övriga länet, men en högre andel jämfört med hela riket.

Tabell 9. Andelen dagliga och sporadiska rökare bland flickor i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga rökare, Flickor				
Stockholms stad	16,3	11,4	7,0	-9,3
Övriga länet	16,9	13,0	8,5	-8,5
Riket	13,5	9,1	6,0	-7,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,7	-1,7	-1,5	
Riket	+2,7	+2,3	+1,0	
Sporadiska rökare, Flickor				
Stockholms stad	18,4	19,6	20,1	+1,7
Övriga länet	13,4	15,2	21,7	+8,3
Riket	18,2	17,4	16,3	-1,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+5,0	+4,4	-1,6	
Riket	+0,3	+2,1	+3,8	

Pojkar

Bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2 i Stockholms stad sjönk andelen daglig-rökare med 11,6 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet minskade andelen med 6,7 enheter. I riket som helhet var minskningen 5,9 enheter. Detta är betydande minskningar generellt men speciellt i Stockholms stad.

Andelen dagligrökande pojkar har således sjunkit mer i Stockholms stad än i övriga länet och riket. Det har inneburit att andelen i Stockholms stad blivit lägre än i övriga länet och riket under den sista delperioden 2018–2021. Detta ska jämföras med situationen under den första delperioden då Stockholms stad hade en högre andel.

Andelen sporadiska rökare bland pojkarna i Stockholms stad sjönk med 4,1 procentenheter. I övriga länet var minskningen 1,2 enheter under den aktuella perioden. I riket som helhet var minskningen 2,5 enheter. Minskningen i Stockholms stad var således större än i övriga länet och i riket. Detta fick till följd att Stockholms stad hade den lägsta andelen sporadiska rökare bland pojkarna under den sista delperioden 2018–2021, jämfört med övriga länet och riket.

Tabell 10. Andelen dagliga och sporadiska rökare bland pojkar i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga rökare, Pojkar				
Stockholms stad	14,3	8,4	2,7	-11,6
Övriga länet	11,7	7,3	5,0	-6,7
Riket	9,8	7,1	3,9	-5,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+2,5	+1,2	-2,3	
Riket	+4,5	+1,3	-1,3	
Sporadiska rökare, Pojkar				
Stockholms stad	15,8	16,9	11,7	-4,1
Övriga länet	14,6	14,7	13,5	-1,2
Riket	17,0	16,9	14,5	-2,5
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+1,2	+2,3	-1,8	
Riket	-1,2	+0,1	-2,8	

Andelen dagliga och sporadiska snusare

Gruppen dagliga snusare består av de elever som uppgivit att de snusar dagligen eller nästan dagligen. Sporadiska snusare består av de som snusar, men bara ibland eller bara när ”jag festar”.

Årskurs 9

I tabell 11 och 12 redovisas andelen dagliga och sporadiska snusare bland eleverna i Stockholms stad, övriga länet och riket under de olika delperioderna. Både andelen dagliga och sporadiska snusare har ökat generellt under perioden och bland både flickor och pojkar.

Flickor

Bland flickorna i årskurs 9 i Stockholms stad ökade andelen dagligsnusare med 1,0 procentenheter under perioden. I övriga länet ökade andelen med 1,2 enheter och i riket som helhet var ökningen 1,0 enheter. Ökningen är således relativt jämnt fördelad, men flickorna i Stockholms stad ligger på en lägre nivå jämfört med både övriga länet och riket under hela den aktuella perioden.

Tabell 11. Andelen dagliga och sporadiska snusare bland flickor i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga snusare, Flickor				
Stockholms stad	0,0	0,0	1,0	+1,0
Övriga länet	0,3	0,3	1,6	+1,2
Riket	0,7	0,3	1,7	+1,0
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,3	-0,3	-0,6	
Riket	-0,7	-0,3	-0,7	
Sporadiska snusare, Flickor				
Stockholms stad	1,0	0,5	1,4	+0,4
Övriga länet	1,0	0,8	3,2	+2,2
Riket	1,5	1,3	3,6	+2,1
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,0	-0,2	-1,8	
Riket	-0,5	-0,8	-2,2	

Andelen sporadiska snusare bland flickorna ökade mindre i Stockholms stad än i övriga länet och riket under perioden. I Stockholms stad var ökningen 0,4 procentenheter. I övriga länet var ökningen 2,2 enheter och i hela riket var den 2,1 enheter. Detta innebär att andelen var lägre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket under den sista delperioden 2018–2021.

Pojkar

Andelen dagligsnusare bland pojkarna i Stockholms stad ökade mer än i övriga länet och riket. Ökningen i Stockholms stad var 5,8 procentenheter. I övriga länet var ökningen 2,0 enheter och i riket var den 2,2 enheter.

Detta innebär att andelen dagligsnusare var större i Stockholms stad än i det övriga länet och i riket under den sista delperioden. Detta ska jämföras med den första delperioden då andelen i Stockholms stad var minst.

Andelen sporadiska snusare bland pojkarna i Stockholms stad ökade med 0,5 procentenheter under perioden. I övriga länet var ökningen 0,6 enheter och i hela riket var den 0,8 enheter. Under den sista delperioden hade Stockholms stad en högre andel sporadiska snusare än i såväl övriga länet som riket.

Tabell 12. Andelen dagliga och sporadiska snusare bland pojkar i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga snusare, Pojkar				
Stockholms stad	3,2	5,0	9,0	+5,8
Övriga länet	6,3	2,4	8,2	+2,0
Riket	6,0	5,5	8,1	+2,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-3,1	+2,6	+0,7	
Riket	-2,8	-0,5	+0,8	
Sporadiska snusare, Pojkar				
Stockholms stad	4,8	2,2	5,3	+0,5
Övriga länet	4,0	3,2	4,6	+0,6
Riket	4,1	3,7	5,0	+0,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+0,8	-1,0	+0,7	
Riket	+0,6	-1,6	+0,4	

Gymnasiets årskurs 2

I tabell 13 och 14 redovisas andelen dagliga och sporadiska snusare bland eleverna i gymnasiets årskurs 2.

Flickor

Bland flickorna i Stockholms stad ökade andelen dagligsnusare med 3,2 procentenheter under perioden 2012–2021. I övriga länet ökade andelen med 4,2 enheter och i riket som helhet var ökningen 2,6 enheter. I Stockholms stad var andelen sporadiska snusare bland flickorna mindre än i såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2021.

Andelen sporadiska snusare bland flickorna ökade mindre i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket under perioden. I Stockholms stad var ökningen 2,3 procentenheter. I övriga länet var ökningen 6,5 enheter och i hela riket var den 4,4 enheter. Detta fick till följd att andelen sporadiska snusare var lägre i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2021.

Tabell 13. Andelen dagliga och sporadiska snusare bland flickor i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga snusare, Flickor				
Stockholms stad	0,4	0,0	3,6	+3,2
Övriga länet	0,0	0,0	4,2	+4,2
Riket	1,3	1,1	3,9	+2,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+0,4	0,0	-0,6	
Riket	-0,9	-1,1	-0,3	
Sporadiska snusare, Flickor				
Stockholms stad	2,1	2,3	4,4	+2,3
Övriga länet	1,6	2,0	8,1	+6,5
Riket	2,9	3,7	7,3	+4,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+0,5	+0,3	-3,7	
Riket	-0,8	-1,3	-2,9	

Pojkar

Andelen dagligsnusare bland pojkarna i Stockholms stad ökade mindre än i övriga länet och riket. Ökningen i Stockholms stad var 1,9 procentenheter. I övriga länet var ökningen 7,4 enheter och i riket var den 2,4 enheter.

Detta innebar att andelen dagliga snusare var lägre i Stockholms stad än i övriga länet och riket under den sista delperioden.

Andelen sporadiska snusare bland pojkarna sjönk generellt under perioden. I Stockholms stad var minskningen 1,1 procentenheter. I övriga länet var minskningen 1,0 enheter och i hela riket var den 0,6 enheter. Under den sista delperioden var andelen i Stockholms stad högre än i övriga länet men på ungefär samma nivå som i hela riket (-0,1 enheter).

Tabell 14. Andelen dagliga och sporadiska snusare bland pojkar i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Dagliga snusare, Pojkar				
Stockholms stad	12,8	6,9	14,8	+1,9
Övriga länet	9,9	15,2	17,3	+7,4
Riket	14,6	14,7	17,0	+2,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+3,0	-8,3	-2,6	
Riket	-1,8	-7,7	-2,2	
Sporadiska snusare, Pojkar				
Stockholms stad	7,8	5,7	6,7	-1,1
Övriga länet	5,8	7,2	4,8	-1,0
Riket	7,4	7,4	6,8	-0,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	+2,0	-1,4	+1,9	
Riket	+0,4	-1,7	-0,1	

Spel om pengar

Andelen som spelat om pengar de senaste 12 månaderna

Årskurs 9

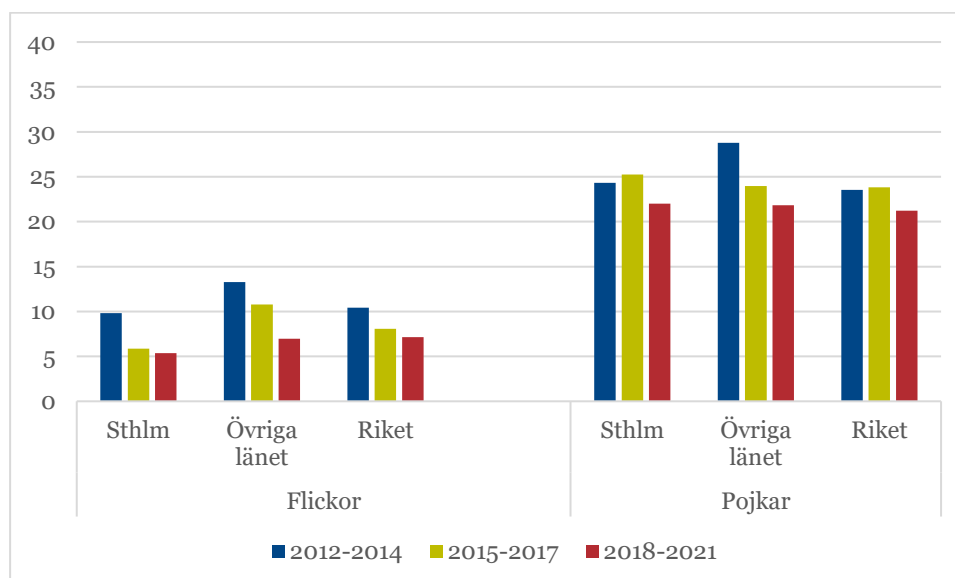
Andelen elever i årskurs 9 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna sjönk generellt under perioden, se figur 23 (och tabell X).

Flickor

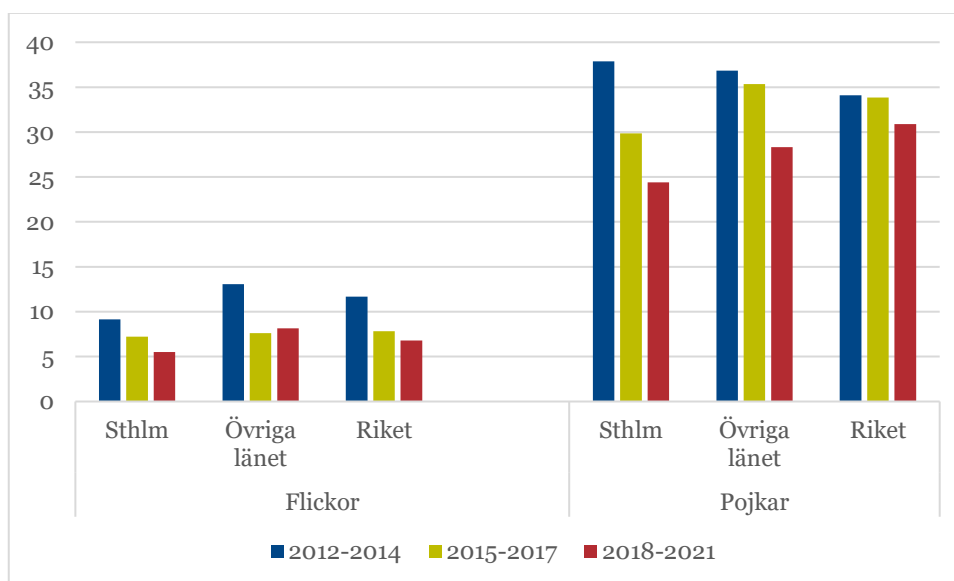
Bland flickorna i årskurs 9 sjönk andelen som spelat om pengar de senaste 12 månaderna under perioden 2012–2021. I Stockholms stad sjönk andelen med 4,4 procentenheter under perioden och med 6,3 enheter i övriga länet. I riket var minskningen 3,3 enheter. Andelen bland flickorna i Stockholms stad var lägre än i såväl övriga länet som riket under hela perioden.

Pojkar

Även bland pojkarna i årskurs 9 sjönk andelen som spelat om pengar de senaste 12 månaderna. Andelen sjönk under perioden med 2,3 procentenheter i Stockholms stad, med 6,9 enheter i övriga länet och med 2,3 enheter i riket. Andelen bland pojkarna i Stockholms stad var högre än i såväl övriga länet som riket under den sista delperioden 2018–2021.

Figur 23. Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Figur 24. Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet samt riket och tre delperioder under åren 2012–2021.

Gymnasiets årskurs 2

Även andelen elever i gymnasiets årskurs 2 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna sjönk generellt och bland både flickor och pojkar under perioden, se figur 24 (och tabell Y).

Flickor

Bland flickorna i gymnasiets årskurs 2 sjönk andelen som spelat om pengar de senaste 12 månaderna. Andelen minskade med 3,7 procentenheter i Stockholms stad under perioden och med 4,9 enheter i övriga länet och även i riket. Andelen bland flickorna i Stockholms stad var lägre än i såväl övriga länet som riket under hela perioden.

Pojkar

Bland pojkarna i gymnasiets årskurs 2 sjönk denna andel mer i Stockholms stad än i såväl övriga länet som riket. Andelen i Stockholms stad sjönk med 13,5 procentenheter under perioden. I övriga länet var minskningen 8,5 enheter och i riket 3,2 enheter.

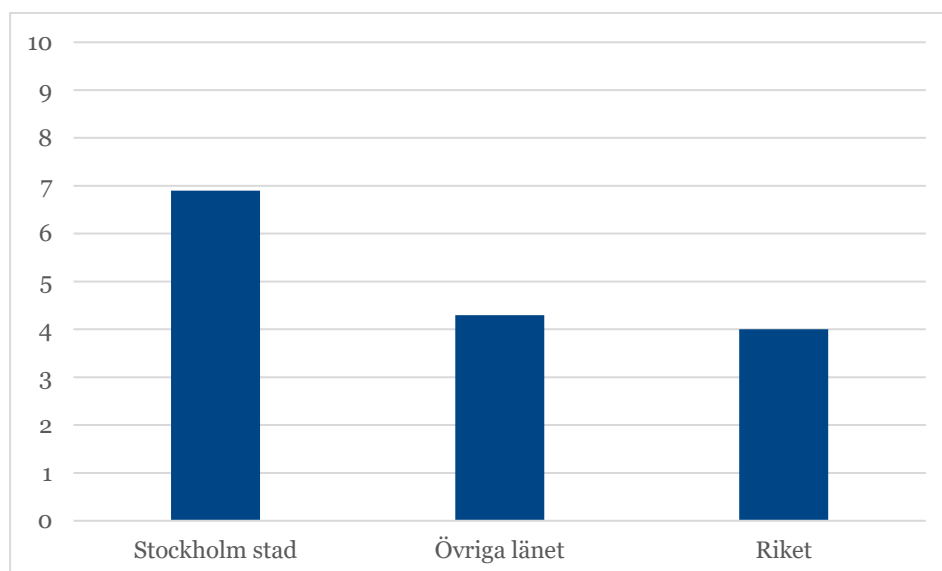
Detta fick till följd att andelen var lägre i Stockholms stad jämfört med såväl övriga länet som riket under den sista delperioden. Detta är en förändring jämfört med den första delperioden då andelen i Stockholms stad var större.

Beroendeproblematik

Nedan redovisas andelen i befolkningen som uppfyller kriterier för beroende av olika substanser (alkohol, narkotika och tobak).

Alkoholberoende

Uppgifter om alkoholberoende enligt kriterierna i DSM-IV har hämtats från befolkningsundersökningen Vanor och konsekvenser där ett slumpmässigt urval av befolkningen mellan 17 och 84 år ingår. Sammanslagna uppgifter från år 2013, 2017 och 2021 presenteras i figur 25 (och tabell Z). Andelen som uppfyller kriterierna för alkoholberoende var högre i Stockholms stad (6,9 %) jämfört med övriga länet (4,3 %) och riket (4,0 %).

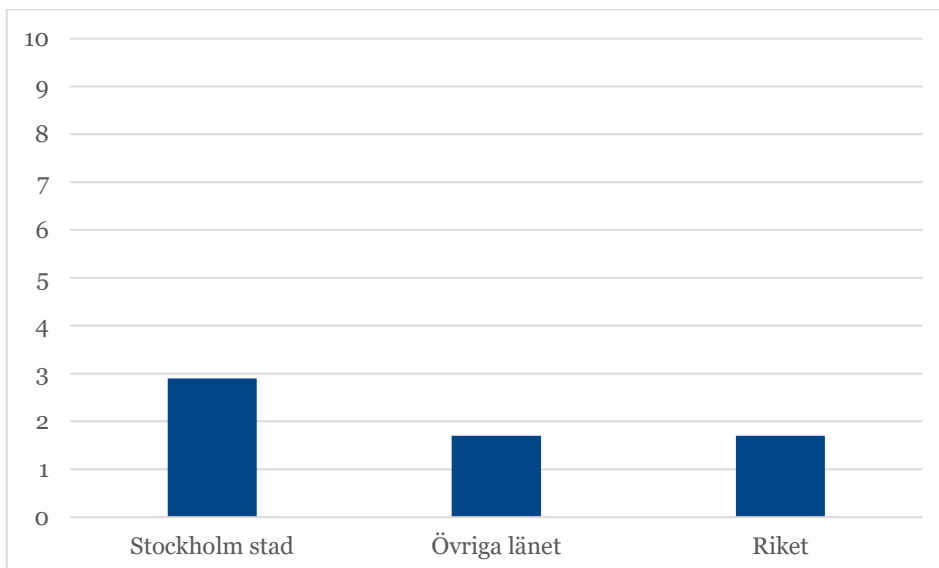

Figur 25. Andel alkoholberoende enligt DSM-IV i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för åren 2013, 2017 och 2021.

Narkotikaberoende

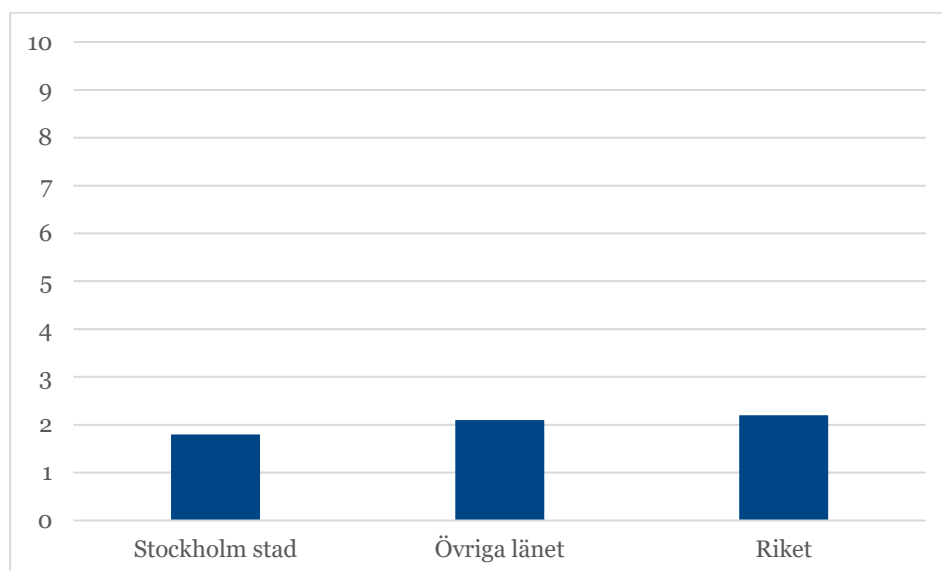
Uppgifter om narkotikabrukssyndrom enligt kriterierna i DSM-5 har hämtats från befolkningsundersökningen Vanor och konsekvenser, där ett slumpmässigt urval av befolkningen mellan 17 och 84 år ingår. För att klassificeras med narkotikabrukssyndrom ska minst två av elva kriterier vara uppfyllda. Både narkotiska preparat och narkotikaklassade läkemedel som tas utan läkares ordination ingår i uppgifterna. I figur 26 (och tabell Å) presenteras sammanslagna uppgifter från undersökningarna som genomförts 2017 och 2021. Andelen som uppfyller kriterierna för narkotikabrukssyndrom i Stockholms stad var något högre (2,9 %) i jämförelse med övriga länet (1,7 %) och riket (1,7 %).

Figur 26. Andel med minst mildt narkotikabrukssyndrom av narkotika och/eller narkotikaklassade läkemedel utan läkares ordination enligt DSM-5 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för åren 2017 och 2021.

Cigarettberoende

Uppgifter om cigarettberoende enligt skalan CDS-12 har hämtats från befolkningsundersökningen Vanor och konsekvenser, där ett slumpmässigt urval av befolkningen mellan 17 och 84 år ingår. Skalan inkluderar 12 frågor som är baserade på kriterierna i DSM-IV och ICD-10 (Etter m.fl., 2003). För att klassas som beroende ska minst 43 poäng uppfyllas av maximalt 60. Det ska dock beaktas att skalan troligt fångar upp de med en allvarlig beroendeproblematik och till viss del missar de med en mildare beroendeproblematik. Sammanslagna uppgifter från år 2013, 2017 och 2021 presenteras i figur 27 (och tabell Ä), där det framkommer att skillnader i andelen som klassats som cigarettberoende är väldigt små. Andelen är något lägre i Stockholms stad (1,8 %) jämfört med övriga länet (2,1 %) och riket (2,2 %).

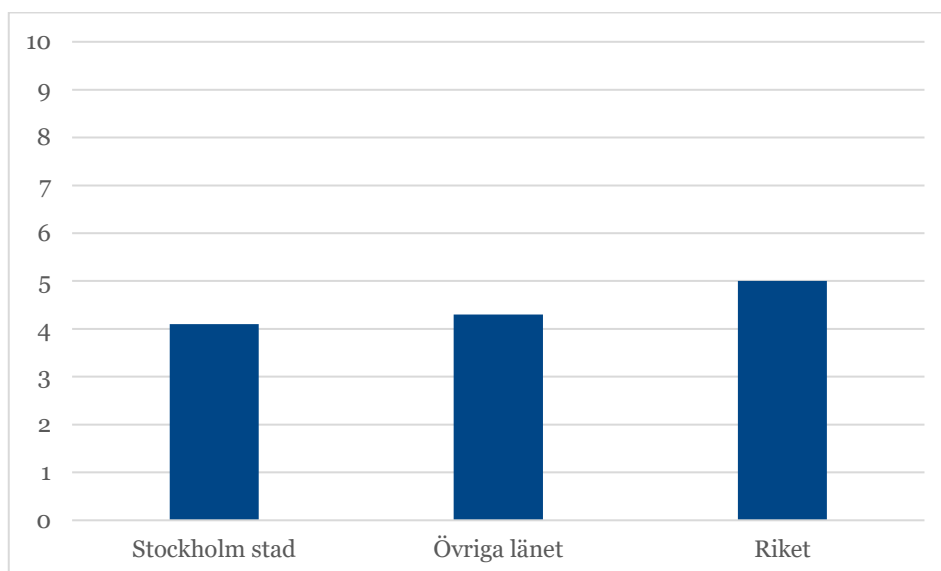

Figur 27. Andel cigarettberoende enligt CDS-12 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för åren 2013, 2017 och 2021.

Snusberoende

Uppgifter om snusberoende enligt skalan STDS-12 har hämtats från befolkningsundersökningen Vanor och konsekvenser där ett slumpmässigt urval av befolkningen mellan 17 och 84 år ingår. Skalan inkluderar 12 frågor som är baserade på kriterierna i DSM-IV och ICD-10 (Rydell m.fl., 2003). För att klassas som beroende ska minst 43 poäng uppfyllas av maximalt 60. Det ska dock beaktas att skalan troligt fångar upp de med en allvarlig beroendeproblematik och till viss del missar de med en mildare beroendeproblematik. Sammanslagna uppgifter från år 2013, 2017 och 2021 presenteras i figur 28 (och tabell Ö). Andelen som klassats som snusberoende är på ungefär samma nivå i Stockholms stad (4,1 %) och övriga länet (4,3 %), men något lägre jämfört med riket (5,0 %).

Figur 28. Andel snusberoende enligt STDS-12 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för år 2013, 2017 och 2021.

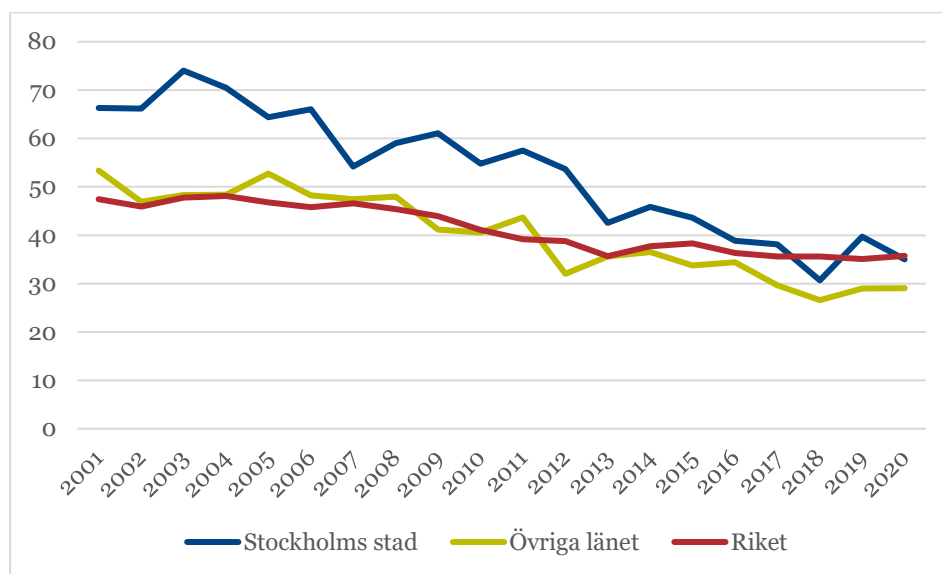

Vård och dödlighet

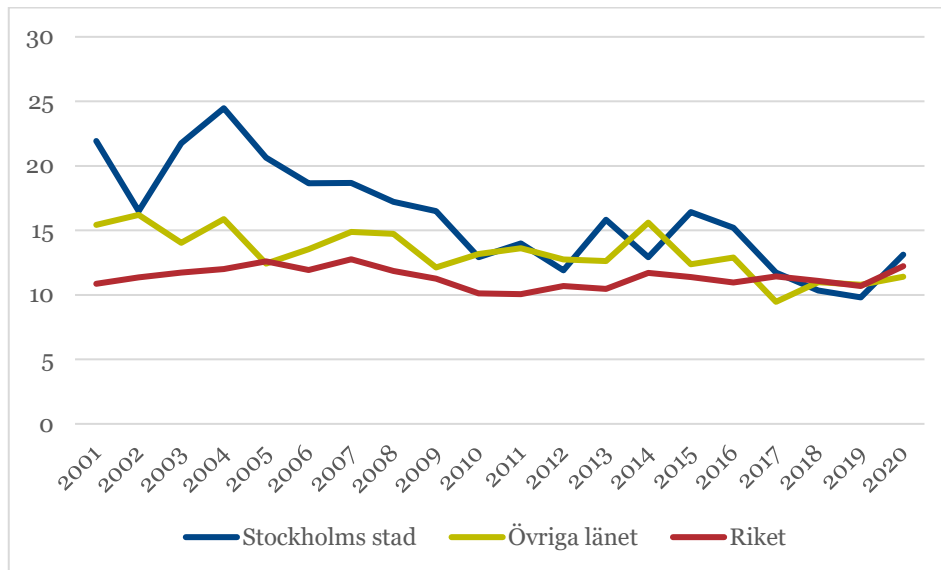
Underlaget till figurerna som presenteras återfinns i tabellbilagan och hänvisas till som tabell AA, BB, CC och framåt.

Alkoholrelaterad dödlighet

Nedan redovisas antalet alkoholrelaterade dödsfall per 100 000 invånare, 15 år och äldre enligt Socialstyrelsens så kallade alkoholindex uppdelat på män (figur 29 och tabell AA) och kvinnor (figur 30 och tabell BB). För männen ligger antalet dödsfall i Stockholms stad år 2020 på samma nivå som för riket och strax över nivån för övriga länet. Detta är en nästan en halvering av antalet dödsfall på 20 år i staden. Antalet dödsfall bland kvinnor i Stockholms stad har även de minskat sedan 2001 och är nu nere på samma nivåer som för riket och som för övriga länet. Dock kan en liten ökning ses bland dödsfallen bland kvinnor under de senaste två åren.

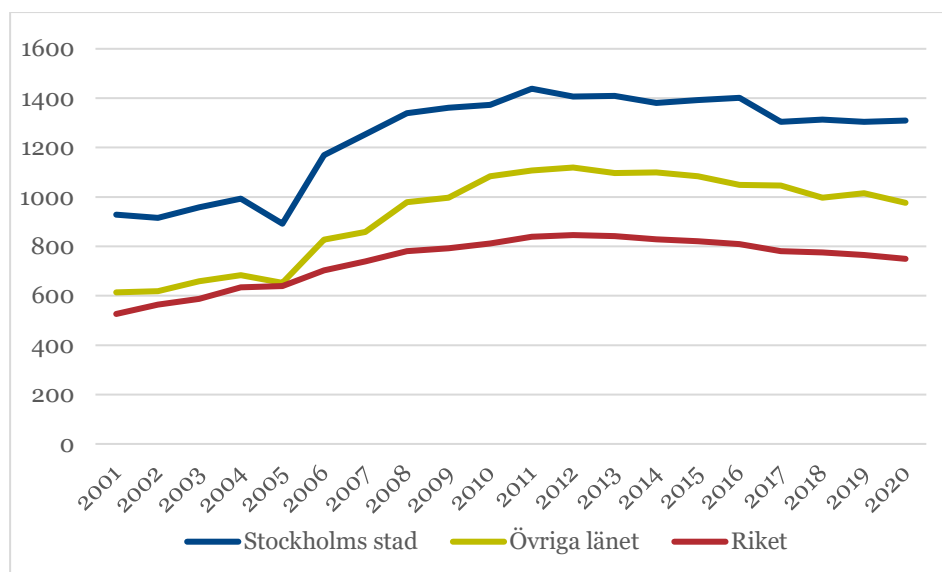
Figur 29. Antal alkoholrelaterade dödsfall bland män, per 100 000 invånare 15 år och äldre enligt Socialstyrelsens s.k. alkoholindex i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande och/eller bidragande dödsorsak.

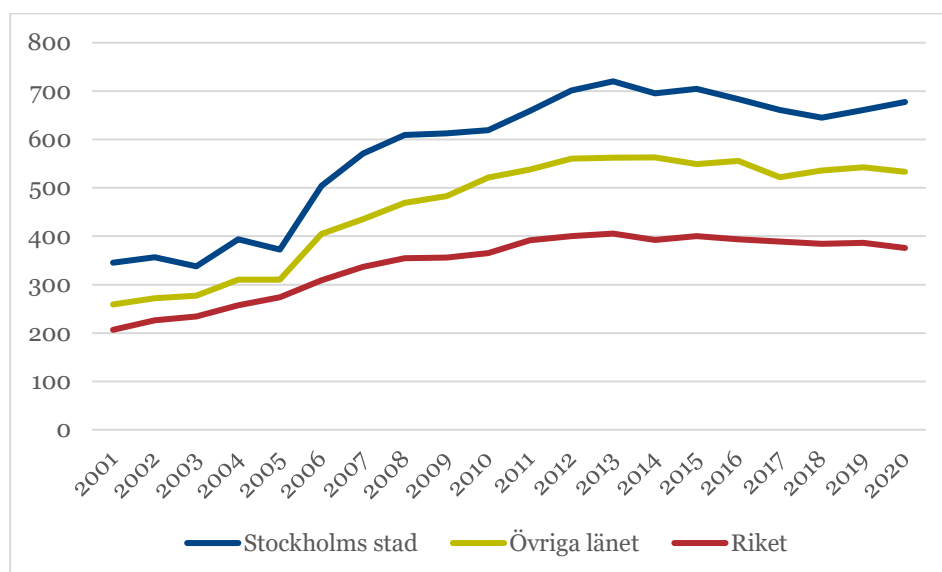
Figur 30. Antal alkoholrelaterade dödsfall bland kvinnor, per 100 000 invånare 15 år och äldre enligt Socialstyrelsens s.k. alkoholindex i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande och/eller bidragande dödsorsak.

Alkoholrelaterad vård

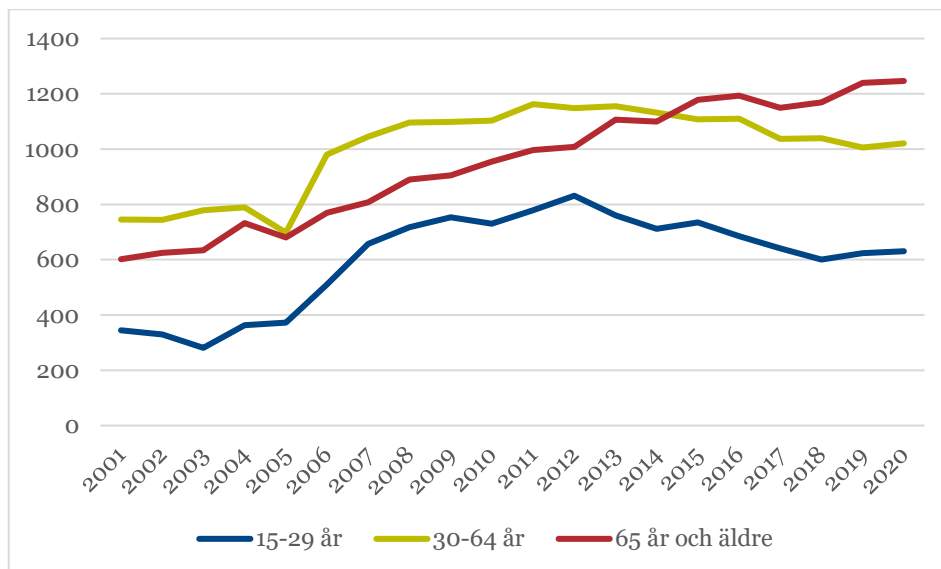
Det är fler personer både bland män och bland kvinnor som vårdas (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) för alkoholrelaterade sjukdomar i Stockholms stad jämfört med övriga länet och i riket. (figur 31, tabell CC och figur 32, tabell DD).

Figur 31. Antal vårdade män för alkoholdiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

Figur 32. Antal vårdade kvinnor för alkoholdiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

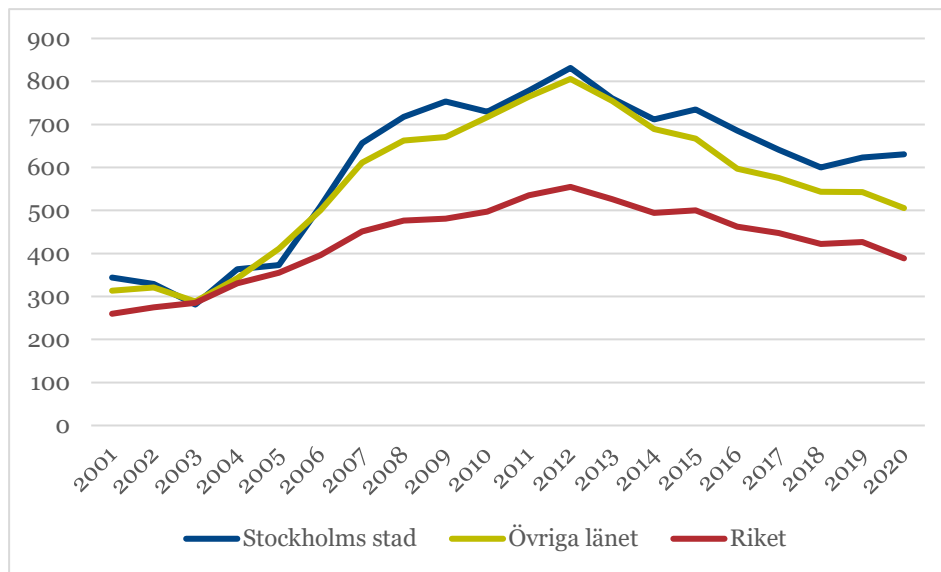

Figur 33. Antal personer som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i olika åldersgrupper i Stockholms stad, 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

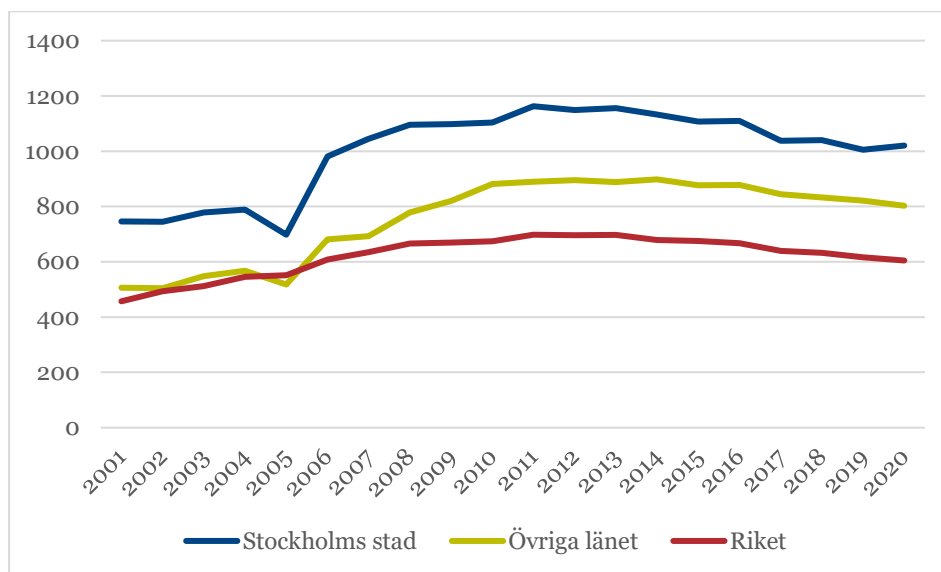
Vid uppdelning av antalet personer i Stockholms stad som vårdats för alkoholdiagnos i olika åldersgrupper 15–29 år, 30–64 år och 65 år och äldre, framkommer att det skedde ökningarna i alla åldersgrupper fram till 2010–2012. Därefter har det skett minskningar i åldersgrupperna 15–29 år och 30–64 år. I åldersgruppen 65 år och äldre har det skett en kontinuerlig ökning under i stort sett hela perioden (figur 33, tabell EE).

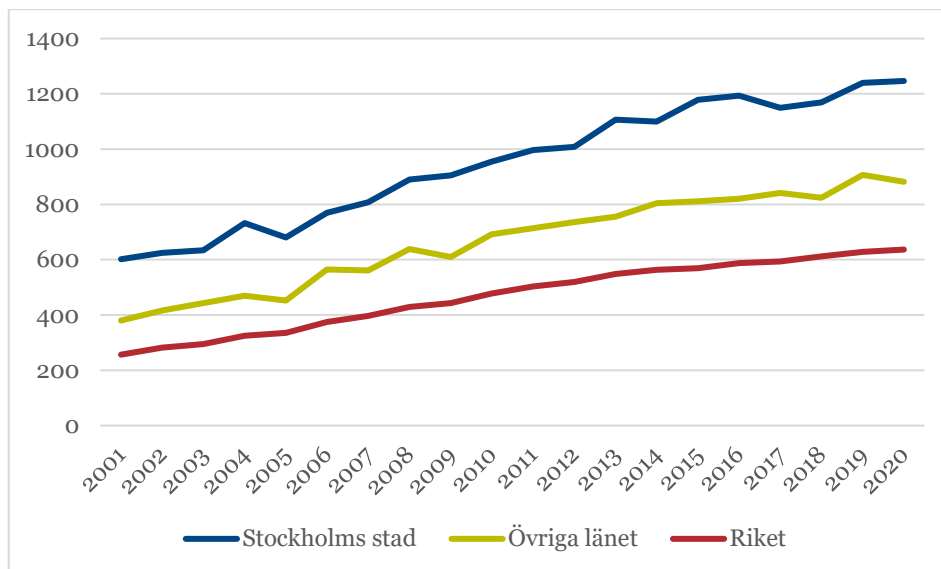
I figur 34–36 (tabell FF-HH) redovisas en jämförelse i olika åldersgrupper mellan Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanfattningsvis kan konstateras att antalet personer som vårdats för alkoholdiagnos är högre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket. Störst är skillnaden i åldersgruppen 65 år och äldre.

Figur 34. Antal personer 15–29 år som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

Figur 35. Antal personer 30–64 år som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

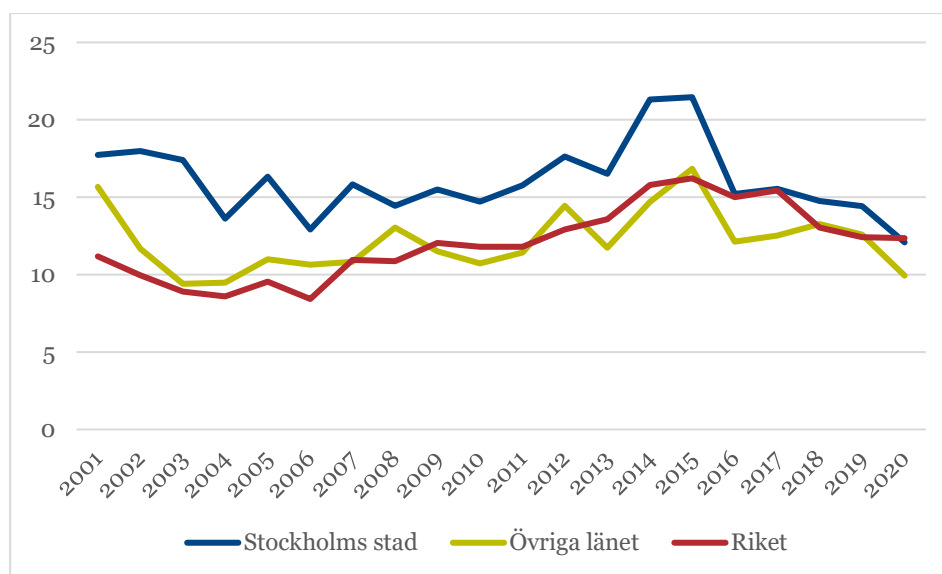

Figur 36. Antal personer 65 år och äldre som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

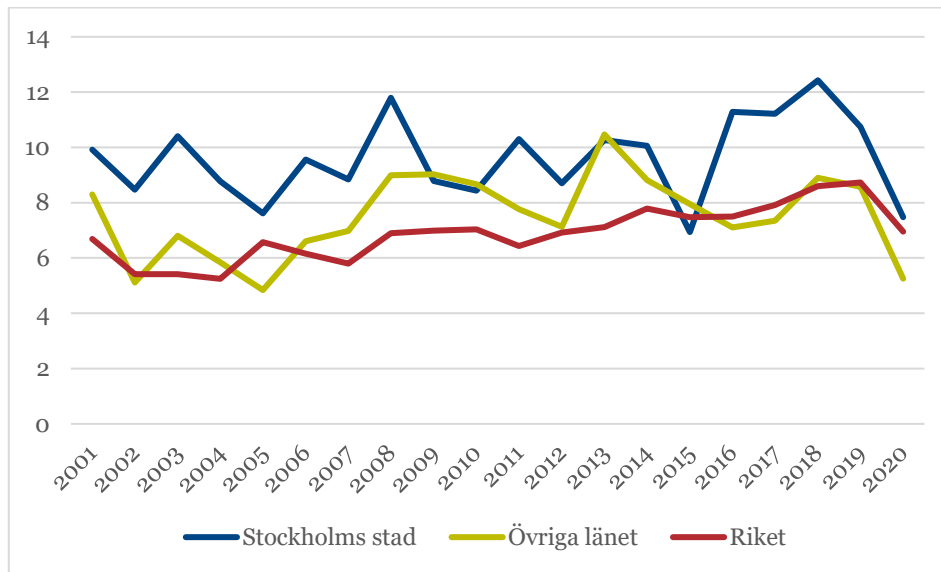
Narkotikarelaterad dödlighet

Antalet dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar per 100 000 invånare 15 år och äldre var under början av perioden högre både bland män och bland kvinnor i Stockholms stad jämfört med övriga länet och med riket. År 2015 vände dödsfallen bland män nedåt såväl i staden, övriga länet och riket. Minskningen har dock varit större i Stockholms stad och år 2020 var antalet dödsfall bland män i Stockholms stad i ungefär samma nivå som med rikets, 12,36 per 100 000 invånare 15 år och äldre (figur 37, tabell II). Övriga länet ligger lägre än snittet för Stockholms stad och för riket 2020.

Även bland kvinnor har antalet dödsfall i läkemedels- och narkotikaförgiftningar minskat under de senaste åren. År 2020 är antalet dödsfall bland kvinnor i Stockholms stad nästan på samma nivå som för riket, 7,47 jämfört med 6,94. Övriga länet ligger dock lägre, 5,24 per 100 000 invånare 15 år och äldre (figur 38, tabell JJ).

Figur 37. Antal avlidna män i läkemedels- och narkotikaförgiftningar per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande dödsorsak.

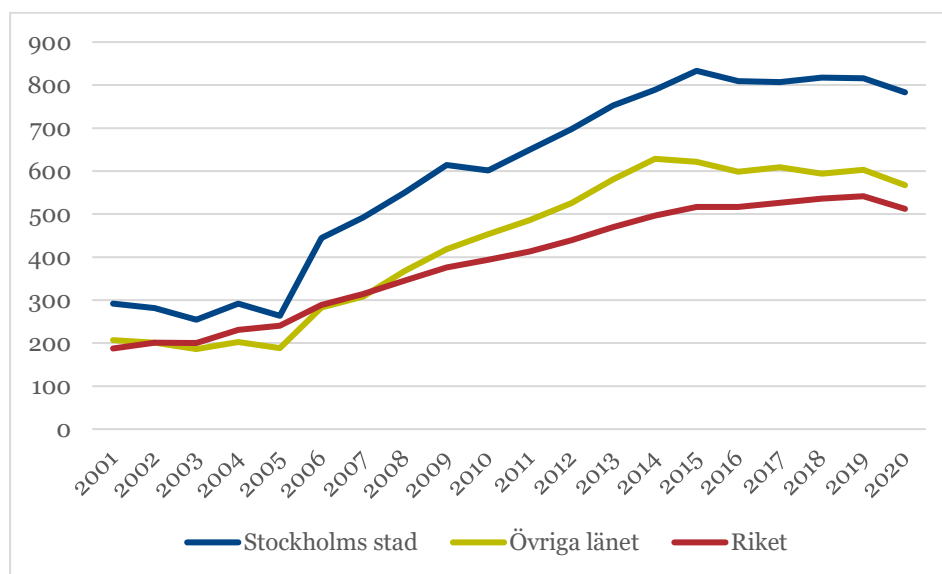

Figur 38. Antal avlidna kvinnor i narkotika och/eller läkemedelsförgiftningar per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande dödsorsak.

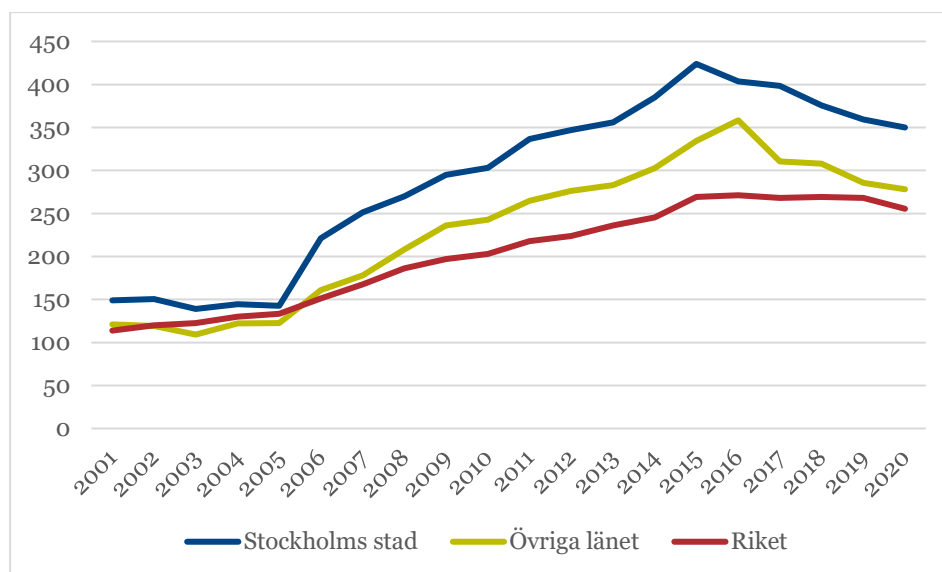

Narkotikarelaterad vård

Sedan 2001 har antalet personer som vårdats med en narkotikadiagnos (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) varit högre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och jämfört med riket. Detta gäller både för män och för kvinnor (figur 39, tabell KK och figur 40, tabell LL). Antalet vårdade ökade fram till 2015 för att sedan plana ut för män och minska för kvinnor.

Figur 39. Antal vårdade män för narkotikadiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

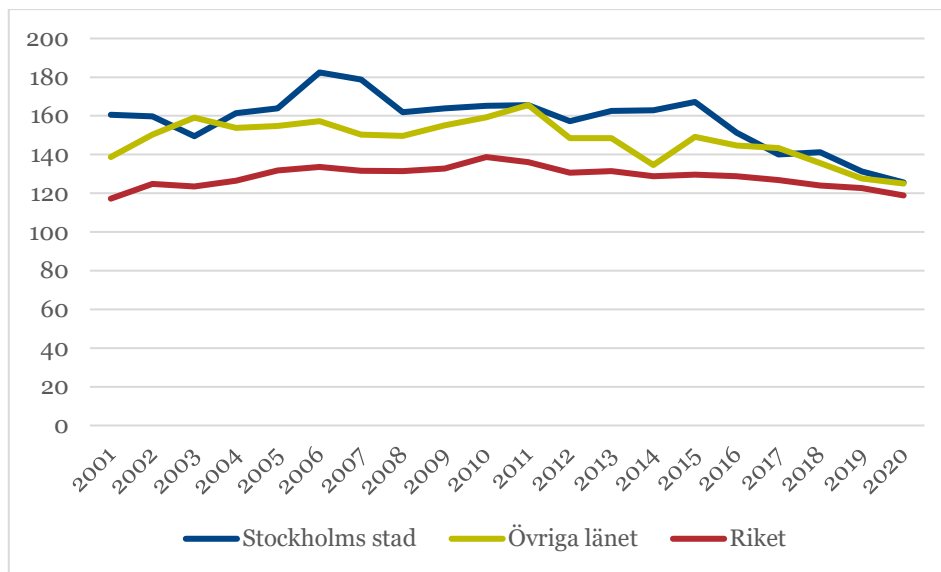

Figur 40. Antal vårdade kvinnor för narkotikadiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

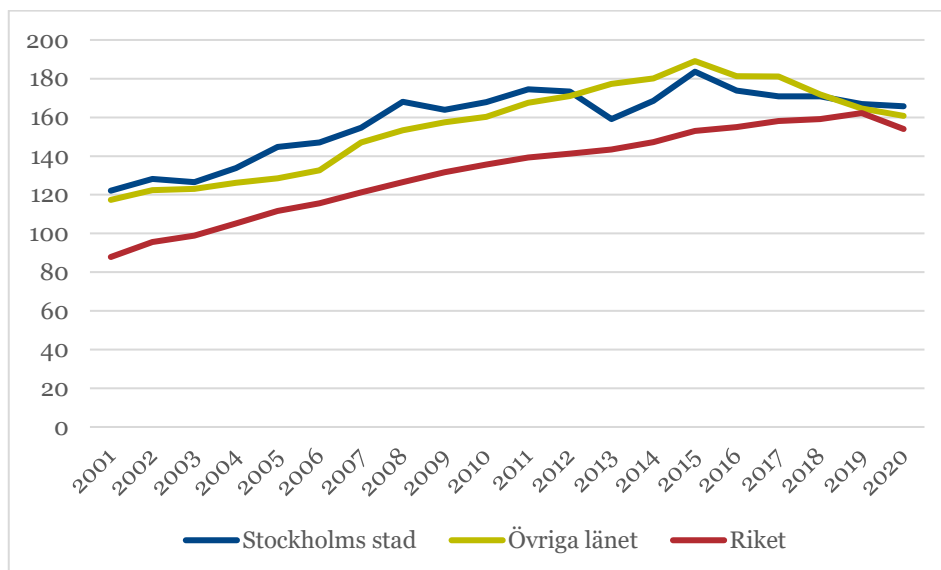

Tobaksrelaterad vård

I Stockholms stad har det skett en minskning i antalet män som vårdats för lungcancer (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanslaget) från 2015. Samma trend kan ses i övriga länet och i riket. Dock började minskningen i riket något tidigare, runt 2010–2011 (figur 41, tabell MM). Antalet kvinnor som vårdats för lungcancer ökade i Stockholms stad och i övriga länet fram till 2014. Från 2015 syns en minskning. I riket ses en konstant ökning fram till och med 2018, därefter en nedgång (figur 42, tabell NN).

Figur 41. Antal vårdade män för lungcancer per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

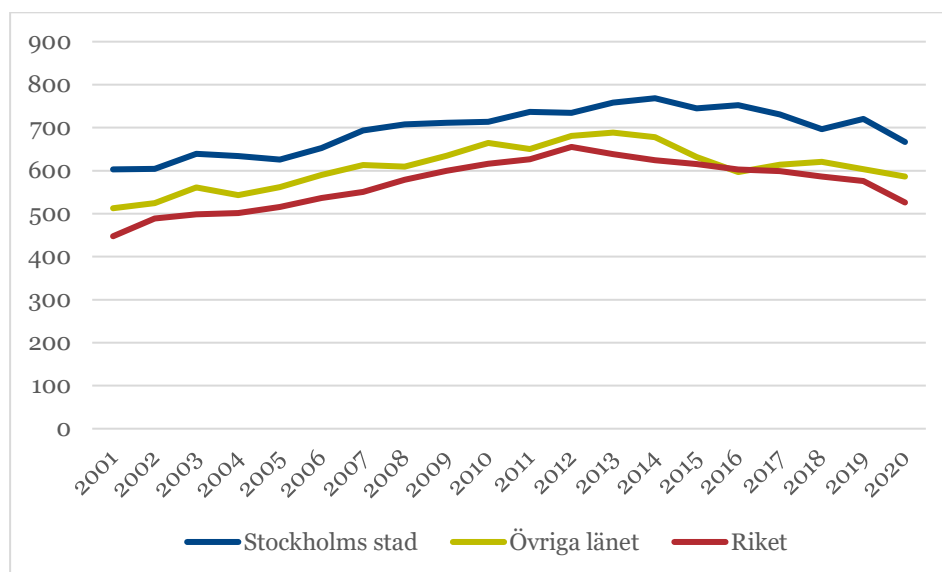

Figur 42. Antal vårdade kvinnor för lungcancer per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

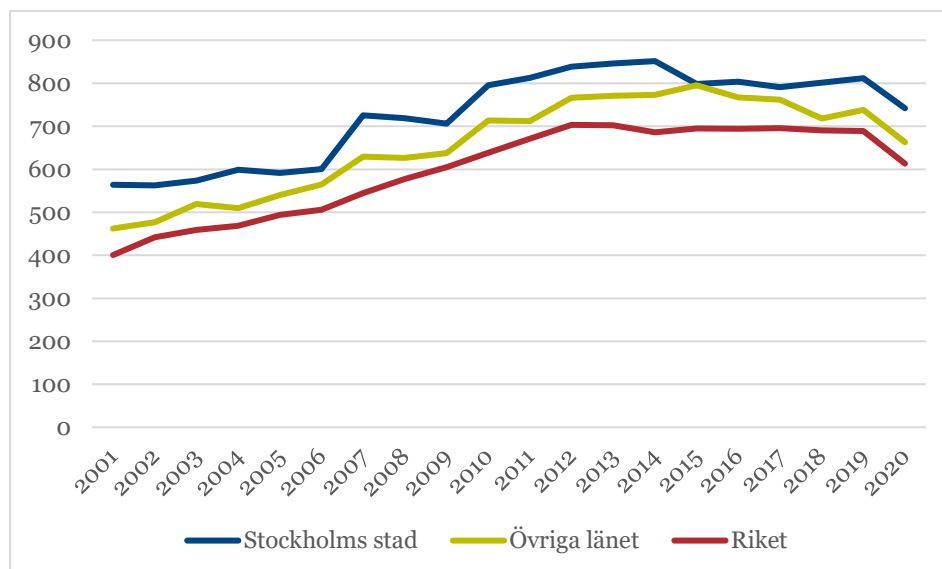

Det är fler män som vårdas (specialiserad öppenvård och slutenvård sammanlagt) för KOL i Stockholms stad jämfört med övriga länet och i riket. Fram till år 2014 skedde en ökning i antalet vårdade. Därefter har antalet minskat (figur 43, tabell OO).

För kvinnorna ses samma mönster med fler vårdade för KOL i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket, en ökning i antal vårdade fram till 2014 och därefter en minskning (figur 44, tabell PP).

Figur 43. Antal vårdade män för KOL per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

Figur 44. Antal vårdade kvinnor för KOL per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

Diskussion

Syftet med denna rapport var att ge en bild av ANDTS-situationen i Stockholms stad jämfört med övriga kommuner i länet och i riket i stort. Sådan kunskap ger en viktig grund inför revideringen av Stockholms stads ANDTS-politiska program. Bilden som framträder för Stockholms stad har en rad positiva resultat, samtidigt som det finns utmaningar inom vissa områden.

Gällande alkohol så ses både en positiv och en negativ utveckling bland vuxna. Totalt sett har det skett en kraftigare minskning av alkoholkonsumtionen i Stockholms stad under perioden 2012–2019 jämfört med övriga länet och riket som helhet. Men samtidigt har andelen som intensivkonsumerat varit högre i Stockholms stad än i övriga länet och riket under hela perioden. Det gäller alla åldersgrupper. I Stockholms stad har även andelen riskkonsumenter ökat under perioden. Här sticker särskilt kvinnorna ut jämfört med övriga länet och riket.

Bland skoleleverna har det dock skett en gynnsam utveckling inom alkoholområdet. Andelen elever som dricker alkohol har sjunkit och minskningen är något större i Stockholms stad jämfört med övriga kommuner och riket. Även berusningsdrickandet minskade bland elever i Stockholms stad.

Inom narkotikaområdet syns inte samma gynnsamma utveckling. Både bland vuxna och bland skolelever är andelen som använder narkotika högre i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket, förutom bland flickor i årskurs nio som är på samma nivå som länet.

Inom tobaksområdet ses en positiv utveckling där andelen dagligrökare har minskat bland vuxna och skolelever (både män och kvinnor), i såväl Stockholms stad som i övriga länet och riket, under perioden 2012–2019. Dock är det sporadiska rökandet bland vuxna mer omfattande i Stockholms stad än i övriga länet och riket, framför allt bland kvinnor. Andelen elever som använder snus har ökat under perioden.

Det är svårt att få fram uppgifter om användningen av anabola androgena steroider (AAS) bland vuxna. Bland skolelever ligger prevalensen på låga nivåer. Bland skolelever har det skett en minskning i andelen som någon gång använt AAS i Stockholms stad, i övriga kommuner i länet och i riket under perioden 2012–2021.

Inom området spel om pengar har det skett en gynnsam utveckling bland skolelever med minskande andel som spelat om pengar de senaste 12 månaderna under perioden.

Inom området beroende är det en högre andel i Stockholms stad som uppfyller kriterierna för alkoholberoende och för narkotikaberoende jämfört med övriga

kommuner i länet och riket totalt. En lägre andel i Stockholms stad uppfyller kriterierna för cigarettberoende och för snusberoende jämfört med övriga kommuner i länet och i riket.

Det har skett en gynnsam utveckling, både för män och kvinnor, vad gäller både alkoholrelaterade dödsfall och dödsfall i narkotika- och läkemedelsförgiftningar i Stockholms stad under de senaste åren (dock syns en liten uppgång i alkoholrelaterade dödsfall bland kvinnor under de senaste två åren). Samtidigt är det fler som vårdas för alkohol- eller narkotikarelaterade diagnoser i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket.

Det har även skett en gynnsam utveckling bland vårdade för lungcancer i Stockholms stad. Däremot är det fler män och kvinnor som vårdats för KOL i Stockholms stad jämfört med övriga länet och riket.

Sammanfattning – områden som sticker ut för Stockholms stad:

Intensivkonsumtion och berusningsdrinkande bland vuxna

Alkoholberoende och narkotikaberoende bland vuxna

Narkotikaanvändning – både bland vuxna och bland skolelever

Antalet som vårdas för alkoholrelaterade- eller narkotikarelaterade diagnoser

Antalet som vårdats för KOL

Referenser

Etter JF, Le Houezec J, & Perneger TV. 2003. A self-administered questionnaire to measure dependence on cigarettes: the cigarette dependence scale. *Neuropsychopharmacology*, 28(2), 359–370.

Gripe I (2013). Så görs CAN:s skolundersökningar. CAN-rapport 137.

Guttormsson U, red. (2020). Skolelevs drogvanor. CAN-rapport 197.

Guttormsson U (2021). Självrapporterade alkoholvanor i Sverige 2004–2020. CAN-rapport 204.

Rydell M, Sundin E, Ramstedt M, & Galanti MR. 2016. Measuring tobacco dependence in the general population: Evaluation of the Cigarette Dependence Scale (CDS-12) and its adaptation to smokeless tobacco use (STDS-12) in two Swedish surveys. *Scand J Public Health*, 44(2), 134–142.

Socialstyrelsen (2002 a). Det statistiska registrets framställning och kvalitet. Patientregistret. Version 1. Artikelnummer: 2022-2-7767. Avdelningen för register och statistik. Socialstyrelsen, Stockholm.

Socialstyrelsen (2002 b). Det statistiska registrets framställning och kvalitet. Dödsorsaksregistret. Version 1. Artikelnummer: 2022-5-7909. Avdelningen för register och statistik. Socialstyrelsen, Stockholm. Trolldal B & Åström V (2021). Alkoholkonsumtionen i Sverige 2001–2020. CAN-rapport 202.

Uppföljning av regeringens alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksstrategi. Förslag på indikatorer avseende de långsiktiga målen i strategin #2. Regeringskansliet. Artikelnummer S2013.006.

<https://bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html>

<https://scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/>

Tabellbilaga

Tabell A. (Figur 1) Den genomsnittliga totala konsumtionen av alkohol under de senaste 30 dagarna, i centiliter ren alkohol bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på tre tidsperioder.

Kvinnor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	31,6	29	26,2	-5,3
Övriga länet	25,4	23,6	24,6	-0,8
Riket	22,3	21,6	22,4	0,1
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	6,2	5,4	1,6	
Riket	9,3	7,4	3,8	
Män				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14g
Stockholms stad	60,09	54,72	48,07	-12
Övriga länet	50,26	44,75	45,18	-5,1
Riket	47,46	43,19	42,06	-5,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	9,8	10	2,9	
Riket	12,6	11,5	6	

Tabell B. (Figur 2) Den genomsnittliga totala konsumtionen av alkohol under de senaste 30 dagarna, i centiliter ren alkohol bland kvinnor och män, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	34,5	26	30,7	29
Övriga länet	25,4	20,9	28,3	22,9
Riket	26	19,4	24,1	18,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	9	5,1	2,4	6,2
Riket	8,5	6,5	6,6	10,6
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	62,7	52,6	56,3	56
Övriga länet	50,2	44,4	49,1	45,3
Riket	53,6	44,1	45,5	36,6
Här				
Övriga länet	12,5	8,2	7,1	10,7
Riket	9,2	8,5	10,8	19,4

Tabell C. (Figur 3) Den genomsnittliga andelen personer som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på tre tidsperioder.

Kvinnor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	21,2	23,8	25,3	4,2
Övriga länet	17,3	16,9	15	-2,3
Riket	16,3	17,6	18,6	2,3
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	3,9	6,9	10,3	
Riket	4,9	6,2	6,7	
Män				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	40,5	42,5	44,3	3,9
Övriga länet	34,7	35,9	38,3	3,6
Riket	36	36,9	36	0
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	5,8	6,6	6	
Riket	4,5	5,6	8,4	

Tabell D. (Figur 4) Den genomsnittliga andelen personer som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	43,7	23,9	16,3	5,5
Övriga länet	34,8	18	14,4	4,7
Riket	36,7	17,8	13,5	3,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	8,9	6	2	0,9
Riket	7	6,1	2,8	2,2
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	57,8	47,6	35,1	17
Övriga länet	52,3	40,8	34	14,4
Riket	53,5	43,2	34	13,5
Övriga länet	5,5	6,8	1,1	2,7
Riket	4,3	4,4	1,1	3,6

Tabell E. (Figur 5) Den genomsnittliga andelen personer som har haft en riskkonsumtion av alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på tre tidsperioder.

Kvinnor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	27,3	28,6	29,1	1,8
Övriga länet	21,8	22,1	19,9	-1,9
Riket	19,9	21,2	21,9	2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	5,4	6,5	9,2	
Riket	7,3	7,4	7,2	
Män				
	2012–2014	2015–2017	2018–2019	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	44,6	45	45,9	1,4
Övriga länet	38,5	38,9	40,8	2,3
Riket	38,7	39	38	-0,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	6,1	6,1	5,2	
Riket	5,9	6	8	

Tabell F. (Figur 6) Den genomsnittliga andelen personer med riskkonsumtion av alkohol under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	45,1	26,9	23,2	16,9
Övriga länet	36,3	21,3	20,6	12,2
Riket	37,7	20,3	18,3	8,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	8,8	5,6	2,5	4,8
Riket	7,4	6,6	4,9	8
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	59	49,4	38	26,6
Övriga länet	52,9	42,3	38,1	21,8
Riket	54	44,6	36,8	18,3
Övriga länet	6	7,1	-0,1	4,8
Riket	4,9	4,8	1,1	8,2

Tabell G. (Figur 7) Den genomsnittliga andelen dagligrökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	13,4	5,2	7,8	7,8
Övriga länet	13,9	6	9	7,7
Riket	10,8	5,4	9,6	7,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,6	-0,8	-1,2	0,1
Riket	2,6	-0,2	-1,8	0,2
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	11,6	6,3	7,6	5,9
Övriga länet	11,7	5,8	7,2	6,1
Riket	10,6	6,1	7,5	6
Övriga länet	-0,1	0,5	0,4	-0,2
Riket	1	0,2	0,1	0

Tabell H. (Figur 8) Den genomsnittliga andelen sporadiska rökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	15,2	8,5	4,6	2,6
Övriga länet	12,1	4,6	2,7	1,8
Riket	11,6	4,7	2,7	1,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	3,1	3,9	2	0,8
Riket	3,6	3,8	1,9	1
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	17,8	10,7	3,4	1,7
Övriga länet	14,6	7,7	4,1	1,1
Riket	15,2	6,5	3	1,2
Övriga länet	3,2	3	-0,7	0,6
Riket	2,6	4,1	0,4	0,4

Tabell I. (Figur 9) Den genomsnittliga andelen dagliga och sporadiska rökare under de senaste 30 dagarna, bland kvinnor och män, i Stockholms stad, övriga länet och i riket, uppdelat på fyra åldersgrupper under perioden 2012–2019.

Kvinnor				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	28,5	13,7	12,4	10,4
Övriga länet	26	10,6	11,7	9,5
Riket	22,4	10,1	12,3	9,3
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	2,5	3,1	0,7	0,9
Riket	6,1	3,6	0,1	1,2
Män				
	17–29 år	30–44 år	45–64 år	65–84 år
Stockholms stad	29,4	17	11	7,6
Övriga länet	26,3	13,5	11,3	7,2
Riket	25,8	12,6	10,5	7,2
Övriga länet	3,1	3,5	-0,3	0,4
Riket	3,6	4,4	0,5	0,4

Tabell J. (Figur 10) Antal anmälda fall av misshandel utomhus där gärningspersonen är obekant med offret, per 100 000 invånare 15 år och äldre. 2003–2020.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2003	541,2	218,7	166,4
2004	544,7	233,7	179,3
2005	635	261,1	198,2
2006	662,5	297,9	215,1
2007	693,6	298,2	229,5
2008	644	290,3	227,4
2009	631,4	286	227,5
2010	669,9	266,4	211,5
2011	669	255	204,5
2012	677,2	249,3	188
2013	567,9	217,8	154,5
2014	537,1	189,2	157,7
2015	529,1	209,9	152,7
2016	496,5	200,9	157,6
2017	444,9	176,8	148
2018	385	152,6	141,6
2019	375,9	155,9	136,1
2020	345,6	167,6	134,2
2003	541,2	218,7	166,4

Tabell K. (Figur 11) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat i Stockholms stad, övriga länet och i riket och i tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	31,8	26,8	23,3	-8,5
Övriga länet	30	25,1	28	-2
Riket	27,1	21,6	23,3	-3,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	1,8	1,7	-4,7	
Riket	4,7	5,2	0	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	26,3	15,9	18,5	-7,8
Övriga länet	24,1	16,4	19,3	-4,8
Riket	23,5	18,1	17	-6,5
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	2,3	-0,5	-0,8	
Riket	2,8	-2,2	1,5	

Tabell L. (Figur 12) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som konsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och i riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	62,5	61,6	52,7	-9,8
Övriga länet	63,3	57,9	55,9	-7,3
Riket	58,3	55,6	50,6	-7,7
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,8	3,7	-3,2	
Riket	4,2	6,1	2,1	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	58,2	52,7	46,5	-11,7
Övriga länet	58,2	54,1	47,7	-10,4
Riket	54,5	52,1	46,4	-8,1
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,1	-1,4	-1,2	
Riket	3,7	0,5	0,1	

Tabell M. (Figur 13) Den totala konsumtionen av alkohol (100 %) under det senaste året bland flickor och pojkar i årskurs 9, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och i riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	1,4	1,2	0,6	-0,8
Övriga länet	1,3	1	1,1	-0,1
Riket	1,5	1,1	0,9	-0,5
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,1	0,1	-0,5	
Riket	-0,1	0,1	-0,3	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	1,9	1	0,9	-1
Övriga länet	1,7	1,2	0,9	-0,8
Riket	1,9	1,3	1	-0,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,3	-0,2	0	
Riket	0	-0,3	-0,1	

Tabell N. (Figur 14) Den totala konsumtionen av alkohol (100 %) under det senaste året bland flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och i riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	3,4	2,1	1,9	-1,5
Övriga länet	2,8	3	2,7	0
Riket	3	2,5	2,1	-0,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,6	-0,9	-0,9	
Riket	0,4	-0,4	-0,2	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	5	3,1	2	-2,9
Övriga länet	4,5	3,6	3,1	-1,3
Riket	4,5	3,6	2,7	-1,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,5	-0,4	-1,1	
Riket	0,5	-0,4	-0,6	

Tabell O. (Figur 15) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och i riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	10	11,5	6,6	-3,3
Övriga länet	11,4	8,1	8,8	-2,6
Riket	11,6	8,6	7,8	-3,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-1,4	3,4	-2,2	
Riket	-1,6	2,9	-1,1	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	13,5	8,1	8,8	-4,7
Övriga länet	9,7	7	7,3	-2,4
Riket	11,3	8,1	7,1	-4,3
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	3,8	1,1	1,5	
Riket	2,2	0	1,7	

Tabell P. (Figur 16) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som intensivkonsumerat alkohol under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	28	21,7	19,1	-8,9
Övriga länet	25,9	26,8	25,2	-0,7
Riket	28	23,4	20	-8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	2,2	-5,1	-6,1	
Riket	0	-1,7	-0,8	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	37	24,1	19,9	-17,1
Övriga länet	33,9	27,7	25,2	-8,7
Riket	34	27,4	22,5	-11,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	3,1	-3,5	-5,3	
Riket	3	-3,3	-2,6	

Tabell Q. (Figur 17) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som använt narkotika under de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	8	9,1	6,8	-1,2
Övriga länet	6,1	4,9	6,9	0,8
Riket	5,3	3,9	4,6	-0,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	1,9	4,3	-0,2	
Riket	2,7	5,2	2,2	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	9,1	9,1	11,4	2,3
Övriga länet	9,2	4,7	8,4	-0,8
Riket	6,2	5,5	6,3	0,1
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,1	4,4	3	
Riket	2,9	3,6	5,1	

Tabell R. (Figur 18) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som använt narkotika under de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	12,7	19,1	18,1	5,4
Övriga länet	11,8	12,5	15	3,2
Riket	9,9	10,1	9,4	-0,4
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,8	6,6	3,1	
Riket	2,8	9	8,7	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	22,2	21,8	21,9	-0,3
Övriga länet	16,8	20,8	19,6	2,8
Riket	14	14,2	13,2	-0,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	5,4	1,1	2,4	
Riket	8,1	7,6	8,7	

Tabell S. (Figur 19) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som använt narkotika under de senaste 30 dagarna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	1,4	3,9	3,2	1,8
Övriga länet	1,4	1,5	2,7	1,3
Riket	1,7	1,4	1,6	0
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0	2,4	0,5	
Riket	-0,3	2,5	1,6	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	4	4,1	5,3	1,3
Övriga länet	4	2,5	3,2	-0,8
Riket	2,6	2,5	2,4	-0,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,1	1,6	2,1	
Riket	1,4	1,6	2,9	

Tabell T. (Figur 20) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som använt narkotika under de senaste 30 dagarna, uppdelat på uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	2,5	5,4	4,6	2,1
Övriga länet	3,5	3,7	4,7	1,2
Riket	2,7	2,8	2,5	-0,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-1	1,7	-0,1	
Riket	-0,2	2,6	2,1	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	11	8,9	10,6	-0,4
Övriga länet	6,1	8,4	7,2	1,1
Riket	5,4	5,8	4,9	-0,5
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	4,9	0,5	3,4	
Riket	5,6	3,1	5,7	

Tabell U. (Figur 21) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som någon gång använt anabola steroider, uppdelat på uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	0,6	0,2	0,7	0,1
Övriga länet	0,9	0,6	0,5	-0,4
Riket	0,6	0,4	0,4	-0,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-0,2	-0,4	0,3	
Riket	0	-0,2	0,3	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	2,4	0,2	0,6	-1,8
Övriga länet	1,9	1,1	0,8	-1,1
Riket	1,8	1,2	1	-0,8
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,5	-0,9	-0,2	
Riket	0,6	-0,9	-0,4	

Tabell V. (Figur 22) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som någon gång använt anabola steroider, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	0,3	0,2	0,2	-0,1
Övriga länet	0	0,4	0	0
Riket	0,2	0,2	0,2	0
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,3	-0,2	0,2	
Riket	0,1	0	0	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring
				sedan 2012/14
Stockholms stad	1,5	1,4	0,8	-0,6
Övriga länet	1,1	1,4	0	-1,1
Riket	1,2	0,9	0,6	-0,6
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	0,3	0	0,8	
Riket	0,3	0,5	0,2	

Tabell X. (Figur 23) Andelen flickor och pojkar i årskurs 9 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, uppdelat på uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	9,8	5,9	5,4	-4,4
Övriga länet	13,3	10,8	7	-6,3
Riket	10,4	8,1	7,1	-3,3
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-3,5	-4,9	-1,6	
Riket	-0,6	-2,2	-1,8	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	24,3	25,3	22	-2,3
Övriga länet	28,8	24	21,8	-6,9
Riket	23,5	23,8	21,2	-2,3
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-4,4	1,3	0,2	
Riket	0,8	1,5	0,8	

Tabell Y. (Figur 24) Andelen flickor och pojkar i gymnasiets årskurs 2 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, uppdelat på Stockholms stad, övriga länet och riket och på tre delperioder under åren 2012–2021.

Flickor				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	9,2	7,2	5,5	-3,7
Övriga länet	13,1	7,6	8,1	-4,9
Riket	11,7	7,8	6,8	-4,9
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	-3,9	-0,4	-2,6	
Riket	-2,5	-0,6	-1,3	
Pojkar				
	2012–2014	2015–2017	2018–2021	Förändring sedan 2012/14
Stockholms stad	37,9	29,8	24,4	-13,5
Övriga länet	36,8	35,3	28,3	-8,5
Riket	34,1	33,8	30,9	-3,2
Stockholms stad jämfört med:				
Övriga länet	1	-5,5	-3,9	
Riket	3,8	-4	-6,5	

Tabell Z. (Figur 25) Andel alkoholberoende enligt DSM-IV i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för år 2013, 2017 och 2021.

Stockholms stad	Övriga länet	Riket
6,9	4,3	4,0

Tabell Å. (Figur 26) Andel med minst milt narkotikabrukssyndrom av narkotika och/eller narkotikaklassade läkemedel utan läkares ordination enligt DSM-5 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för år 2017 och 2021.

Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2,9	1,7	1,7

Tabell Ä. (Figur 27) Andel cigarettberoende enligt CDS-12 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för år 2013, 2017 och 2021.

Stockholms stad	Övriga länet	Riket
1,8	2,1	2,2

Tabell Ö. (Figur 28) Andel snusberoende enligt STDS-12 i åldrarna 17–84 år i Stockholms stad, övriga länet och riket. Sammanslagna uppgifter från undersökningen Vanor och konsekvenser för år 2013, 2017 och 2021.

Stockholms stad	Övriga länet	Riket
4,1	4,3	5,0

Tabell AA. (Figur 29) Antal alkoholrelaterade dödsfall bland män, per 100 000 invånare 15 år och äldre enligt Socialstyrelsens s.k. alkoholindex i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande och/eller bidragande dödsorsak.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	66,32442	53,36432386	47,41395635
2002	66,1476649	46,89586173	45,91236772
2003	74,0241436	48,33572336	47,7898153
2004	70,4482891	48,3692687	48,11172228
2005	64,409187	52,73998617	46,80164108
2006	66,0666424	48,20846608	45,78754642
2007	54,203196	47,41800229	46,60708331
2008	59,0279861	47,95174195	45,41641839
2009	61,064286	41,16354627	43,96444767
2010	54,7588427	40,59030581	41,08077439
2011	57,5200292	43,66104785	39,15917365
2012	53,6620638	32,03142018	38,78502722
2013	42,5305305	35,62096664	35,66910519
2014	45,8422314	36,54916383	37,7455637
2015	43,6244206	33,77924868	38,28324708
2016	38,8426864	34,39376969	36,32837903
2017	38,1186951	29,61898336	35,58300467
2018	30,6690635	26,58143262	35,58641143
2019	39,6949462	28,95848026	35,08071545
2020	34,9793274	29,0259763	35,75488749

Tabell BB. (Figur 30) Antal alkoholrelaterade dödsfall bland kvinnor, per 100 000 invånare 15 år och äldre enligt Socialstyrelsens s.k. alkoholindex i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande och/eller bidragande dödsorsak.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	21,9221491	15,4297432	10,8612916
2002	16,4887296	16,20028055	11,3480365
2003	21,7466498	14,04504477	11,73128113
2004	24,4671923	15,86493859	12,00131792
2005	20,6308124	12,43062234	12,58618671
2006	18,663109	13,52942325	11,91483635
2007	18,6742727	14,87615752	12,75833861
2008	17,2007275	14,72027111	11,86074903
2009	16,4867526	12,12499307	11,25541815
2010	12,908899	13,175041	10,11035984
2011	13,9766604	13,61306434	10,05607629
2012	11,8970014	12,73555473	10,68349247
2013	15,825376	12,62767216	10,45489275
2014	12,9256742	15,59400966	11,69767151
2015	16,4299532	12,36757568	11,38253246
2016	15,2042016	12,8853935	10,96033249
2017	11,7310423	9,460574025	11,42524671
2018	10,3419893	10,97499298	11,09138519
2019	9,80425181	10,79285862	10,68052554
2020	13,1212936	11,40756624	12,21325894

Tabell CC. (Figur 31) Antal vårdade män för alkoholdiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	928,569282	613,7394055	526,3151354
2002	915,80378	619,0009824	564,3254681
2003	957,981226	659,303719	587,1636679
2004	993,703225	683,3737077	634,3751725
2005	891,804977	652,3093881	639,5043862
2006	1169,00588	827,0692127	702,7055402
2007	1253,60395	858,364913	738,6956617
2008	1339,16258	978,8952652	781,0762119
2009	1361,2673	996,9053905	792,5166017
2010	1373,02655	1084,376735	811,1245408
2011	1438,405	1107,26697	839,4441703
2012	1407,01185	1119,283921	845,7457392
2013	1408,87087	1096,38175	841,6458433
2014	1380,9617	1099,377651	828,0791605
2015	1392,85754	1083,84716	821,2600446
2016	1401,8501	1048,561352	809,5941234
2017	1303,84566	1046,322894	780,1413568
2018	1312,78392	997,1373733	775,1987585
2019	1304,23654	1015,742059	765,4880306
2020	1308,99197	976,1049483	749,4892481

Tabell DD. (Figur 32) Antal vårdade kvinnor för alkoholdiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	345,511225	259,0070059	206,5933545
2002	356,749941	271,8663976	226,3739976
2003	337,830727	276,9733153	234,0551213
2004	393,445684	310,019225	257,5860633
2005	372,198034	310,2817873	273,9596655
2006	504,15542	405,0099859	308,8370402
2007	571,154191	435,233673	336,4090723
2008	609,637207	468,9768788	354,8510347
2009	612,792119	483,2118314	355,9378479
2010	619,361797	521,5922832	364,9158399
2011	658,684142	538,0909379	391,6083604
2012	701,356874	560,5195	400,485099
2013	720,192624	562,5101289	405,4892086
2014	695,625067	562,980144	392,2694659
2015	704,920945	548,8600359	400,2085773
2016	683,602163	556,023459	393,7536594
2017	661,296987	522,2958432	389,293606
2018	645,320794	535,6348982	384,1609295
2019	660,811757	542,8523411	386,5504647
2020	677,476676	533,2454587	375,9201669

Tabell EE. (Figur 33) Antal personer som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i olika åldersgrupper i Stockholms stad, 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	15–29 år	30–64 år	65 år och äldre
2001	344,195442	745,5101785	601,7704627
2002	329,394894	744,3809896	624,9609475
2003	281,129704	778,5339765	634,6752793
2004	363,120574	788,8634671	732,2779132
2005	372,649958	698,103669	680,0119675
2006	510,16661	980,7960352	769,9950161
2007	656,743703	1044,726196	808,271831
2008	717,924429	1096,196736	889,8776667
2009	753,295618	1098,576886	905,4939845
2010	729,838895	1103,466744	955,3184666
2011	778,591015	1162,729217	996,7705987
2012	831,445239	1148,521952	1008,437731
2013	760,68	1155,392721	1106,012885
2014	711,655379	1132,612522	1100,120005
2015	734,931901	1107,453324	1178,497104
2016	685,452432	1109,772707	1193,611088
2017	640,706629	1037,639863	1149,784922
2018	600,270743	1039,619256	1169,560612
2019	623,468447	1005,40574	1239,826738
2020	630,461908	1020,739805	1246,538423

Tabell FF. (Figur 34) Antal personer 15–29 år som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	344,195442	313,5578195	259,7793841
2002	329,394894	321,1125566	274,9568335
2003	281,129704	288,2506042	285,4573649
2004	363,120574	342,5799871	330,4194459
2005	372,649958	410,942471	355,3644581
2006	510,16661	500,048678	395,7869464
2007	656,743703	610,9243648	451,3080222
2008	717,924429	662,3642145	476,8280925
2009	753,295618	670,7638097	480,617009
2010	729,838895	717,2845942	496,9432422
2011	778,591015	764,2537541	535,6102196
2012	831,445239	805,8510517	554,8102204
2013	760,68	754,5827709	526,2810125
2014	711,655379	689,2326637	494,5737806
2015	734,931901	666,6769206	500,2573256
2016	685,452432	597,0721932	462,5935706
2017	640,706629	575,5212391	447,5766826
2018	600,270743	543,7299775	422,124605
2019	623,468447	542,8364101	426,4625744
2020	630,461908	505,788853	388,457958

Tabell GG. (Figur 35) Antal personer 30–64 år som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	745,510178	506,8023051	457,1140645
2002	744,38099	504,4056432	493,3763053
2003	778,533976	548,2296053	511,8356973
2004	788,863467	567,5146127	545,7442931
2005	698,103669	517,4641381	550,9781066
2006	980,796035	680,5944502	608,2399904
2007	1044,7262	693,0392409	634,5136978
2008	1096,19674	778,9592581	666,3050514
2009	1098,57689	820,1748083	670,0703448
2010	1103,46674	881,6658517	673,8145461
2011	1162,72922	889,3129484	697,9628979
2012	1148,52195	894,8519605	696,6381607
2013	1155,39272	888,8818842	696,9297309
2014	1132,61252	898,2674569	679,0804455
2015	1107,45332	877,2330375	675,5100965
2016	1109,77271	878,0526299	666,8884816
2017	1037,63986	844,8178003	638,907522
2018	1039,61926	832,9218921	632,496202
2019	1005,40574	821,2502415	616,748495
2020	1020,73981	802,6520818	604,5226842

Tabell HH. (Figur 36) Antal personer 65 år och äldre år som vårdats med alkoholdiagnos per 100 000 invånare i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidia-
gnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	601,770463	379,9611715	256,5842962
2002	624,960947	416,7877373	282,2279819
2003	634,675279	443,4069177	295,1632537
2004	732,277913	469,5944126	324,8114849
2005	680,011968	452,1849437	335,5179776
2006	769,995016	564,0530208	374,6037655
2007	808,271831	561,2415508	396,6579168
2008	889,877667	639,2704347	428,7987214
2009	905,493985	609,8987236	443,545923
2010	955,318467	691,9970348	477,4940253
2011	996,770599	714,1512401	502,7806097
2012	1008,43773	735,4621341	519,6646137
2013	1106,01288	755,3994865	548,7352717
2014	1100,12001	804,1746414	563,5873081
2015	1178,4971	811,6895829	569,5371613
2016	1193,61109	820,4556047	587,5118628
2017	1149,78492	841,5294073	594,0765863
2018	1169,56061	824,4061711	612,1371447
2019	1239,82674	906,8171351	628,352283
2020	1246,53842	882,0464988	636,7074135

Tabell II. (Figur 37) Antal avlidna män i läkemedels- och narkotikaförgiftningar per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande dödsorsak.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	17,7366151	15,6737645	11,17324859
2002	17,9842387	11,67149353	9,955072403
2003	17,4127127	9,408370036	8,898107342
2004	13,6124648	9,484340569	8,588222721
2005	16,3248324	10,99246679	9,540148175
2006	12,9256041	10,6465937	8,427481095
2007	15,8404497	10,83777914	10,95925527
2008	14,445052	13,04142688	10,87341412
2009	15,5079658	11,50321666	12,04422085
2010	14,7188071	10,72423449	11,7899695
2011	15,7802788	11,42590825	11,79357278
2012	17,6278593	14,4533132	12,90903812
2013	16,5172282	11,72931886	13,58289642
2014	21,3098485	14,69104764	15,79228404
2015	21,4637962	16,83938678	16,2238689
2016	15,2207442	12,13629756	15,00754404
2017	15,5373265	12,51521502	15,44658101
2018	14,7484412	13,27053076	13,03829619
2019	14,4328267	12,59577901	12,42425661
2020	12,0863209	9,938375415	12,36540606

Tabell JJ. (Figur 38) Antal avlidna kvinnor i läkemedels- och narkotikaförgiftningar per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Underliggande dödsorsak.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	9,91974484	8,304264639	6,693602053
2002	8,47602093	5,117147117	5,415886817
2003	10,4063594	6,801838425	5,410350365
2004	8,775724	5,846220614	5,246886436
2005	7,61819505	4,839994523	6,569896695
2006	9,56617112	6,607070336	6,154296682
2007	8,83831549	6,979937956	5,792038596
2008	11,8014402	8,991237311	6,89818449
2009	8,78817282	9,023644463	6,985570616
2010	8,43601364	8,674860689	7,034553989
2011	10,3070704	7,769423147	6,428858999
2012	8,70616514	7,134205043	6,920398758
2013	10,2615558	10,47102873	7,114065362
2014	10,0622464	8,817818653	7,793628641
2015	6,93873408	7,95546063	7,477251752
2016	11,2846115	7,108835538	7,497046383
2017	11,2199503	7,345262049	7,914015074
2018	12,4274984	8,899292827	8,603254359
2019	10,7375033	8,578027135	8,73182368
2020	7,47222445	5,248640038	6,949650571

Tabell KK. (Figur 39) Antal vårdade män för narkotikadiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	292,182826	206,7225782	187,5226397
2002	281,594698	200,9529577	200,7996294
2003	254,417078	186,1409041	200,0567604
2004	291,475571	202,2693711	230,5606959
2005	263,402973	188,6767011	240,1901916
2006	444,600008	282,6825266	288,7893606
2007	492,034604	307,950924	314,0348958
2008	549,908115	367,7933026	345,0500302
2009	614,284257	418,0760063	375,682727
2010	601,68538	453,5026806	393,579942
2011	650,011069	486,2144199	412,8409063
2012	697,624215	525,8281047	439,5733936
2013	752,556667	580,8796263	469,4150977
2014	788,877322	628,5370203	496,6839868
2015	833,215256	621,4301971	516,735392
2016	809,258445	598,652704	516,7064322
2017	807,287539	609,2244538	526,0633195
2018	817,622738	593,7227657	536,1265901
2019	815,628526	602,981526	541,579722
2020	783,213952	567,3534836	512,1005664

Tabell LL. (Figur 40) Antal vårdade kvinnor för narkotikadiagnos per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	148,955709	121,1121356	113,8164782
2002	150,411893	119,2289232	119,8733929
2003	138,954401	109,1546206	122,4850876
2004	144,483267	122,2261996	129,9617329
2005	142,708141	122,4827878	133,1364113
2006	221,050809	160,8515691	151,1058064
2007	251,159203	177,8551028	167,6594314
2008	269,892956	208,2036934	186,1072149
2009	294,775401	236,2056504	196,8416893
2010	303,027198	242,9299901	203,0215204
2011	336,634594	264,5690922	217,7113812
2012	347,125347	276,3111849	223,9227615
2013	356,036052	282,9380105	236,0758433
2014	384,756277	302,8257879	245,263831
2015	423,869159	334,3141804	269,0319708
2016	403,401598	358,3068896	271,1583907
2017	398,367605	310,3483738	268,0063083
2018	375,67977	307,9605491	269,3360834
2019	359,226645	285,536957	267,9615867
2020	349,803196	277,9554191	255,298668

Tabell MM. (Figur 41) Antal vårdade män för lungcancer per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	160,538489	138,7543082	117,2328199
2002	159,792746	150,2658716	124,8144847
2003	149,413182	159,01157	123,4827122
2004	161,346309	153,7579932	126,4227683
2005	163,913086	154,7644995	131,7322
2006	182,443917	157,2085182	133,629162
2007	178,774997	150,3201382	131,5452041
2008	161,94329	149,6075687	131,4617764
2009	163,827533	155,0948889	132,7421592
2010	165,167913	159,307914	138,7182371
2011	165,452141	165,6009472	136,0258419
2012	157,277782	148,5401559	130,5482523
2013	162,577882	148,559734	131,4535273
2014	162,943261	134,5522638	128,8633871
2015	167,151706	149,1652763	129,6607488
2016	151,234713	144,6105776	128,7666186
2017	140,099751	143,3309713	126,7656236
2018	141,155481	135,5179102	124,0514764
2019	131,298289	127,7247301	122,7412609
2020	125,599354	125,0250104	118,9457895

Tabell NN. (Figur 42) Antal vårdade kvinnor för lungcancer per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	122,109642	117,3671742	87,84926603
2002	128,134519	122,333966	95,56545139
2003	126,557722	123,0910181	98,87882617
2004	133,882931	126,1873742	105,2499625
2005	144,639002	128,5669545	111,57422
2006	146,983967	132,7242323	115,5266817
2007	154,613235	147,0087617	121,300634
2008	168,054805	153,2571195	126,5328012
2009	163,896366	157,4328996	131,6453958
2010	167,959931	160,3033597	135,6824003
2011	174,547143	167,6151873	139,200559
2012	173,390767	171,0166168	141,2476406
2013	159,192719	177,2737355	143,448354
2014	168,542714	180,205423	147,2322429
2015	183,59992	189,0778935	152,9807963
2016	173,802866	181,3103267	154,9385019
2017	170,80175	181,0516376	158,1364757
2018	170,854054	171,928124	159,0917027
2019	166,94033	164,5314913	162,2161807
2020	165,7669	160,7301721	154,0656119

Tabell OO. (Figur 43) Antal vårdade män för KOL per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	603,008662	512,6813693	447,5202219
2002	603,871159	524,3474135	488,6274081
2003	639,065754	561,1086949	498,2325338
2004	634,022188	543,2421493	501,3870089
2005	625,818633	561,4458336	515,4909966
2006	652,653049	589,9485336	536,8195115
2007	693,795446	613,3869046	550,4853487
2008	707,447082	609,4606619	579,1172153
2009	711,274334	634,8872867	599,6991996
2010	713,636259	664,2331547	616,1463404
2011	737,079901	650,5949391	626,8763381
2012	734,759355	680,7646339	655,2367411
2013	758,482488	688,5286551	638,7505063
2014	768,446011	677,5963716	624,6507513
2015	744,705278	631,4137031	615,1464002
2016	752,424919	596,6278688	602,9012924
2017	731,082154	613,9355245	599,3399082
2018	696,837747	620,8186511	586,3291599
2019	720,548884	603,7300507	575,6539364
2020	666,665357	586,7036425	525,888246

Tabell PP. (Figur 44) Antal vårdade kvinnor för KOL per 100 000 invånare, 15 år och äldre i Stockholms stad, övriga länet och i riket. 2001–2020. Huvud- och/eller bidiagnos.

År	Stockholms stad	Övriga länet	Riket
2001	564,060021	462,3012951	400,5893096
2002	562,59742	476,847532	441,6516259
2003	573,427408	519,0005845	459,192649
2004	599,00705	509,36522	468,6127908
2005	591,777767	540,04884	493,9745252
2006	600,0419	564,9272137	505,7999332
2007	725,784553	629,7261034	544,7675071
2008	718,832461	626,2352969	577,2675006
2009	706,455232	637,8255623	605,0749365
2010	795,275166	713,8818197	638,0797663
2011	812,313375	711,9195583	670,9485698
2012	838,973942	766,7577508	703,2790059
2013	846,251833	770,6912665	702,4321905
2014	851,548636	773,3759683	686,0823885
2015	798,357395	795,3630828	694,6337175
2016	803,97767	767,3830739	694,5196816
2017	791,309682	762,2721794	695,6352392
2018	801,149156	718,0772862	690,7697108
2019	811,5057	738,1702303	688,8493004
2020	741,892526	662,6770524	613,379774

C.A.N

CAN är ett nationellt kompetenscentrum som tar fram och sprider kunskap om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar.

Vi följer konsumtions- och skadeutvecklingen genom undersökningar och forskning. Myndigheter och organisationer använder kunskap från CAN som underlag för beslut och insatser. Vi är en del av civilsamhället och i vår styrelse finns representanter för våra medlemsorganisationer. Där finns även olika myndigheter representerade.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning – www.can.se

